

Kunnanhallitus

Aika 24.10.2022 klo 14:00 - 20:18 Tauko klo 15.10–15.20 ja 17.04–17.10

Paikka Kunnanvirasto, kokoushuone Hallitus

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 214	Valtuustoaloite tieturvallisuuden parantamiseksi Nurmijärven Kirkonkylän Seppäläntiellä ja Punamullantiellä	4
§ 215	Valtuustoaloite 15.6.2022 Klaukkalantien alikulkujen maalaamiseksi ja graffitiseinän pystyttämiseksi	13
§ 216	Valtuustoaloite frisbeegolfradan perustamiseksi Klaukkalan alueelle	16
§ 217	Valtuustoaloite 24.8.2022 Lukion sijainnin merkitys tulevaisuuden kunnan elinvoimalle osana Kirkonkylän taajamaa	20
§ 218	Valtuustoaloite varahenkilöiden lisäämisestä varhaiskasvatukseen	23
§ 219	Valtuustoaloite 15.6.2022 talousarvioaloite kuntalisän nostosta	25
§ 220	Valtuustoaloite 15.6.2022 Määräaikaisten opettajien kesäloman palkka	29
§ 221	Valtuustoaloite äänestyspaikkojen ja -aktiivisuuden lisäämisestä	34
§ 222	Nurmijärven kunnan talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2025	40
§ 223	Kunnan tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2023	49
§ 224	Otto-oikeuden käyttäminen lautakuntien ja viranhaltijoiden päätöksiin	51
§ 225	Ilmoitusasiat	53
§ 226	Kehitys- ja keskusteluasiat	54

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Raekannas Riikka, KESK	puheenjohtaja	esteellinen klo 14.40-15.02 § 220
	Tapiolinna Maiju, PS	II varapuheenjohtaja	puheenjohtaja klo 14.40-15.02 § 220
	Hägg Arto, KOK	jäsen	esteellinen klo 20.08-20.13 §:n 222 aikana
	Lepolahti Harri, SDP	jäsen	
	Maijala Jouni, PS	jäsen	
	Mattila Riina, KOK	jäsen	
	Mustonen Kalle, KESK	jäsen	poissa klo 16.32-16.37 §:n 222 aikana, poistui klo 18.50 §:n 222 aikana
	Niinimäki Leni, VIHR	jäsen	
	Sivula Tapio, KESK	jäsen	
	Örling Ritva, PS	jäsen	
Rantala Sirpa, KESK	varajäsen	klo 14.40-15.02 § 220	
Suhonen Otto, KESK	varajäsen	saapui klo 18.50 §:n 222 aikana	
Suomi Joonas, KOK	varajäsen		
Toivonen Kallepekka, KESK	kv:n pj	saapui klo 14.09 §:n 215 aikana	
Räty Virpi, KOK	kv:n I vpj	poissa klo 17.56-19.02 §:n 222 aikana	
Lakee Hannu, PS	kv:n II vpj	saapui klo 16.19 §:n 222 aikana	
Mäkelä Outi	esittelijä	esteellinen klo 20.08-20.13 §:n 222 aikana	
Kylväjä Outi	pöytäkirjanpitäjä		
Poissa	Vaulamo Petri, KOK		
Muu	Hirvonen Tiina	sivistysjohtaja	klo 14.00-20.18
	Kontio Erno	talusjohtaja	klo 15.20-20.18 §§ 222-226, esteellinen klo 20.08-20.13 §:n 222 aikana
	Ojala Leena	henkilöstöjohtaja	klo 15.20 - 16.54 § 222
	Oksanen Juha	tekninen johtaja	klo 14.00-20.18
	Paaso Maiju	taloussuunnittelupäällikkö	klo 15.20-20.18 §§ 222-226
Siltanen Teemu	viestintäpäällikkö	klo 14.00-20.18	
Vuorinen Katja	hallintojohtaja	klo 14.00-20.18, esittelijä klo 20.08-20.13 §:n 222 aikana	

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Harri Lepolahti ja Riina Mattila.

Käsitellyt asiat

214 - 226

Allekirjoitukset

Riikka Raekannas
puheenjohtaja
§§ 214–219 ja 221–226

Maiju Tapiolinna
puheenjohtaja
§ 220

Outi Kylväjä
pöytäkirjanpitäjä

Harri Lepolahti
pöytäkirjantarkastaja

Riina Mattila
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Nurmijärven kunnan internetsivuilla 01.11.2022

Valtuusto	§ 104	16.12.2020
Kunnanhallitus	§ 29	18.01.2021
Tekninen lautakunta	§ 63	01.07.2021
Kunnanhallitus	§ 238	06.09.2021
Valtuusto	§ 131	15.09.2021
Tekninen lautakunta	§ 44	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 214	24.10.2022

Valtuustoaloite tieturvallisuuden parantamiseksi Nurmijärven Kirkonkylän Seppäläntiellä ja Punamullantiellä

Valtuusto 16.12.2020 § 104

Mira Lappalainen (ps.) ja 9 allekirjoittajaa jättivät valtuustoaloitteen tieturvallisuuden parantamiseksi Nurmijärven Kirkonkylän Seppäläntiellä ja Punamullantiellä.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 18.01.2021 § 29

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää ohjata valtuustoaloitteen ympäristötoimialalle valmisteltavaksi.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Päätös

Hyväksyttiin esitys.

Tekninen lautakunta 01.07.2021 § 63

Mira Lappalainen ja 9 muuta valtuutettua ovat valtuuston kokouksessa 16.12.2020 § 104 esittäneet, että Kirkonkylässä Seppäläntiellä ja Punamullantiellä parannettaisiin tieturvallisuutta.

Seppäläntien osalta aloitteessa todetaan, että kuntalaisten havaintojen mukaan Seppäläntiellä ajetaan ylinopeutta, vaikka alueella on nopeusrajoitus 30 km/h ja Toreenintien suunnasta tulevilla on väistämisvelvollisuus Seppäläntieltä liikennöiviin nähden. Alueella asuu lapsia ja iäkkäämpiä ihmisiä, ja lapset ylittävät päivittäin suojatien Puuradan ja Seppäläntien risteyksessä. Esitetään, että

Valtuusto	§ 104	16.12.2020
Kunnanhallitus	§ 29	18.01.2021
Tekninen lautakunta	§ 63	01.07.2021
Kunnanhallitus	§ 238	06.09.2021
Valtuusto	§ 131	15.09.2021
Tekninen lautakunta	§ 44	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 214	24.10.2022

Puuradan ja Seppäläntien risteyksessä liikenneturvallisuutta parannetaan pikaisesti, ennen kuin joku jää auton alle ja menehtyy.

Punamullantien osalta aloitteessa todetaan, että Keskustien-Punamullantien risteyksessä on erittäin huono näkyvyys hautausmaan suunnasta Keskustietä ajettaessa Punamullantien risteykseen. Todetaan, että pitää olla jo pitkällä menossa kunnantalon suuntaan, ennen kuin näkee autot vasemmalta ja oikealta. Erityisesti kesäaikaan, kun risteyksessä on puskat edessä, on näkyvyys olematon eikä se ole häävi myöskään talviaikaan.

Vastine Seppäläntie

Seppäläntie on kokoojakatu Kirkonkylän taajaman pohjoisosassa välillä Rajamäentie-Toreenintie. Kadun leveys vaihtelee välillä noin 5,5-7 m. Seppäläntien etelä-/länsireunassa on reunatuella ajoradasta erotettu kevyen liikenteen väylä, jonka leveys on noin 3 m. Seppäläntien alueella on voimassa alueellinen nopeusrajoitus 30 km/h, joka on merkitty mm. Rajamäentien-Seppäläntien ja Raalantien-Toreenintien liittymiin. Lisäksi on voimassa alueellinen pysäköintikielto, joka koskee kuorma-autoja. Seppäläntietä risteää Puurata kahdessa eri kohdassa sekä Vesitorntie. Seppäläntiehen liittyvät kadut ovat tasa-arvoisia eli katuliittymiin ei ole asetettu liikennemerkkiä väistämisvelvollisuus risteyksessä. Myöskään Seppäläntien-Toreenintien liittymään ei ole asetettu liikennemerkkiä väistämisvelvollisuus risteyksessä. Näin ollen autoilijan, mopoilijan ym. tulisi väistää oikealta tulevaa ajoneuvoa. Seppäläntien-Toreenintien liittymäalue on toteutettu korotettuna. Seppäläntielle on merkitty yhteensä 5 kpl suojateitä katuliittymiin. Maaperä Seppäläntien alueella on yleispiirteisen maaperäkartan mukaan kalliota.

Seppäläntiellä on tehty liikennetutkimus lokakuussa 2009. Tutkimuspiste oli lähellä Vesitorntien liittymää. Liikennetutkimuksen mukaan Seppäläntiellä liikennöi noin 365 ajoneuvoa vuorokaudessa luoteen suuntaan ja noin 360 ajoneuvoa kaakon suuntaan. Luoteeseen autoilevista autoilijoista noin 70 % ja kaakon suuntaan noin 60 % autoilijoista ajoi korkeintaan nopeusrajoituksen mukaisesti. Noin 24 % autoilijoista luoteen suuntaan ja noin 35 % autoilijoista kaakon suuntaan ajoi ylinopeutta enintään 10 km/h. Noin 6 % autoilijoista molempiin suuntiin ajoi 10-50 km/h ylinopeutta. Suurimmat ylinopeudet toteutuivat myöhäisillan ja aamuyön tunteina. Seppäläntien voimassa oleva alueellinen nopeusrajoitus oli vuonna 2009 40 km/h. Liikennetutkimustulokset ovat esityslistan liitteenä.

Seppäläntien liikennetutkimuksen tekemisestä on kulunut muutama vuosi. Alueellista nopeusrajoitusta on laskettu 40 km/h:sta 30 km/h vuonna 2019. Vuoden 2020 lopussa valmistuneessa turvallisen ja kestävä liikunnan suunnitelmassa Seppäläntien liikenneturvallisuusongelmat eivät nousseet esille. Seppäläntielle esitetään tehtäväksi liikennetutkimus vuoden 2021 aikana. Lisäksi Seppäläntielle viedään kunnan siirrettävä nopeusnäyttötäulu muistuttamaan autoilijoita voimassa olevasta nopeusrajoituksesta.

Vastine Punamullantie

Valtuusto	§ 104	16.12.2020
Kunnanhallitus	§ 29	18.01.2021
Tekninen lautakunta	§ 63	01.07.2021
Kunnanhallitus	§ 238	06.09.2021
Valtuusto	§ 131	15.09.2021
Tekninen lautakunta	§ 44	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 214	24.10.2022

Keskustien-Punamullantien liittymässä on Keskustielle asetettu liikennemerkit väistämisvelvollisuus risteyksessä. Alueella on voimassa nopeusrajoitus 30 km/h.

Keskustien-Punamullantien liittymäalueella liittymisnäkemää haittaa pensasistutukset ja tukimuuri lännessä ja pensasistutukset idässä. Lisäksi Punamullantien katupoikkileikkaus vaihtuu liittymäalueella: lännen suuntaan katupoikkileikkaus sisältää yhden kaistan molempiin suuntiin ja idän suuntaan kaistoja on 1 Helsingintien suuntaan ja 2 Pratikankujan suuntaan.

Tukimuuri ja pensasistutukset on toteutettu katualueelle. Tässä vaiheessa ei ole tiedossa, miksi tukimuuri on katualueelle aikoinaan voitu toteuttaa. Tukimuurin avulla on ratkaistu tontin ja kadun korkeuseroa ja sen avulla on saatu tontille toteutettua pysäköintipaikkoja rakennuksen edustalle. Tukimuurin poistaminen ei tule kysymykseen em. syistä. Pysäytysviivan ja liikennemerkin pakollinen pysäyttäminen asettaminen liittymään saataisi tulla kysymykseen. Pensasistutuksia katualueella voidaan leikata matalammaksi tai poistaa kokonaan liittymän näkemäalueelta.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta päättää, että Seppäläntie huomioidaan vuoden 2021 liikennetutkimuskohteita valittaessa. Lisäksi tekninen lautakunta päättää, että Punamullantien-Keskustien liittymästä poistetaan näkemää haittaavia pensasistutuksia ja tutkitaan mahdollisuutta asettaa Keskustielle liikennemerkki pakollinen pysäyttäminen ja pysäytysviiva.

Tekninen lautakunta antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastineen Mira Lappalaisen ym. valtuustoaloitteeseen. Tekninen lautakunta esittää, että aloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja että se todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

liikenneinsinööri Pia Korteniemi, pia.korteniemi@nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 06.09.2021 § 238

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Valtuusto	§ 104	16.12.2020
Kunnanhallitus	§ 29	18.01.2021
Tekninen lautakunta	§ 63	01.07.2021
Kunnanhallitus	§ 238	06.09.2021
Valtuusto	§ 131	15.09.2021
Tekninen lautakunta	§ 44	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 214	24.10.2022

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä teknisen lautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

liikenneinsinööri Pia Korteniemi, pia.korteniemi@nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valtuusto 15.09.2021 § 131

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää

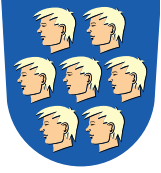
1. hyväksyä teknisen lautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Mira Lappalainen esitti perussuomalaisten valtuustoryhmän kantana asian palauttamista valmisteluun sillä perusteella, että aloitevastaus ei anna kuvaa nykytilanteesta. Liikennetutkimus tulisi toteuttaa ensin ja päätökset toimenpiteistä tehdä vasta sen jälkeen. Puheenjohtajan tiedustellessa kukaan ei vastustanut tehtyä esitystä, joten valtuusto päätti yksimielisesti palauttaa asian valmisteluun.

Päätös

Kunnanvaltuusto palautti asian valmisteluun.

Valtuusto	§ 104	16.12.2020
Kunnanhallitus	§ 29	18.01.2021
Tekninen lautakunta	§ 63	01.07.2021
Kunnanhallitus	§ 238	06.09.2021
Valtuusto	§ 131	15.09.2021
Tekninen lautakunta	§ 44	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 214	24.10.2022

Tekninen lautakunta 15.09.2022 § 44

Vastine Seppäläntie

Seppäläntiellä tehtiin liikennetutkimus 5.10.2021 klo 11 - 8.10.2021 klo 11 välisenä aikana. Liikennetutkimuksen mukaan Seppäläntiellä liikennöi keskimäärin vuorokaudessa noin 490 ajoneuvoa ja 6 raskasta ajoneuvoa kohti Rajamäentietä ja noin 420 ajoneuvoa ja 13 raskasta ajoneuvoa kohti Toreenintietä. Rajamäentien suuntaan liikennemäärät olivat suurimmat klo 15-16 välisenä aikana ja Toreenintien suuntaan klo 6-8 ja klo 17-18 välisenä aikana. Seppäläntien kokonaisliikennemäärät ovat jonkin verran kasvaneet vuoden 2009 liikennetutkimuksesta (vuonna 2009 ajoneuvoja oli 725 vuorokaudessa ja 910 ajoneuvoa vuorokaudessa vuonna 2021).

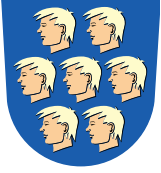
Rajamäentien suuntaan autoilevista noin 25 % ja Toreenintien suuntaan autoilevista noin 19 % noudatti nopeusrajoitusta 30 km/h. Noin 63 % autoilijoista ajoi nopeusrajoituksen mukaisesti tai +10 km/h ylinopeutta Rajamäentien suuntaan ja noin 50 % autoilijoista ajoi nopeusrajoituksen mukaisesti tai +10 km/h ylinopeutta Toreenintien suuntaan. Keskinopeudeksi Seppäläntiellä muodostui 38,1 km/h. Liikennetutkimuksen mukaan suurimmat ylinopeudet ajettiin öiseen aikaan. Autoilijoiden ajonopeudet ovat jonkin verran kasvaneet vuoden 2009 liikennetutkimuksesta. Seppäläntien nopeusrajoitus on muutettu liikennetutkimusten välissä 40 km/h:sta 30 km/h:n.

Kunnan oma nopeusnäyttötäulu oli asennettuna Seppäläntiellä 13.-27.4.2022 välisenä aikana Vesitorintien liittymän läheisyydessä. Nopeusnäytön tallentama tiedon mukaan keskinopeudeksi Seppäläntiellä liikennöivillä muodostui noin 30 km/h. Yli 50 % autoilijoista ajoi kovempaa kuin 30 km/h ja yli 10 km/h rajoituksen ylittäneitä oli noin 13 %. Nopeusnäyttödatan mukaan liikennemäärät olivat noin 560 ajoneuvoa toiseen suuntaan ja noin 620 ajoneuvoa toiseen suuntaan.

Seppäläntiellä on tapahtunut viisi poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta vuosina 2004–2020. Vuosina 2004 ja 2007 tapahtui yksittäisonnettomuus, 2009 mopeditonnettomuus, 2011 peuraonnettomuus Rajamäentien risteyksessä ja 2012 kääntymisonnettomuus. Vuonna 2007 tapahtuneessa yksittäisonnettomuudessa Rajamäentien-Seppäläntien risteyksessä loukkaantui 1 henkilö. Muissa onnettomuuksissa ei kukaan loukkaantunut.

Seppäläntielle on toteutettu yhteensä 7 suojatietä välille Rajamäentie-Toreenintie. Mm. Puuradan ja Vesitorintien liittymiin on toteutettu 2 suojatietä Seppäläntien ylitse. Liian tiheästi merkityt suojatiet eivät lisää turvallisuutta. Seppäläntien-Toreenintien liittymään on toteutettu ajoradasta korotettu liittymäalue.

Valtuusto	§ 104	16.12.2020
Kunnanhallitus	§ 29	18.01.2021
Tekninen lautakunta	§ 63	01.07.2021
Kunnanhallitus	§ 238	06.09.2021
Valtuusto	§ 131	15.09.2021
Tekninen lautakunta	§ 44	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 214	24.10.2022

Seppäläntielle laadittiin geotekninen selvitys 2022, jonka perusteella Seppäläntien ja Puuradan itäiseen liittymään olisi maaperän puolesta mahdollista toteuttaa korotettu liittymäalue. Raportissa todetaan, että korotettu rakenne Seppäläntiellä ei todennäköisesti aiheuttaisi tärinähaittaa lähirakennuksiin. Korotettuihin rakenteisiin ajettaessa syntyy aina ajoneuvon jarrutus- ja kiihdytysääniä, jotka saattavat häiritä asukkaita.

Kaikkialla kunnan katuverkossa liikkuu lapsia ja vanhuksia ja hidasteita toivotaan moniin paikkoihin. Nurmijärven kunnan hidastimien käytön periaatteissa (15.3.2007) on esitetty, että rakenteellisia ajohidasteita toteutettaisiin pääasiassa koulujen ja päiväkotien läheisyyteen eli sellaisiin tienkohtiin, joissa liikkuu paljon lapsia yhtä aikaa. Seppäläntiellä ei ole koulua tai päiväkotia, joten tältä osin hidasteen toteuttaminen Seppäläntielle ei olisi em. periaatteiden mukaista. Vuoden 2020 lopussa valmistuneessa Turvallisen ja kestävä liikumisen suunnitelmassa Seppäläntien liikenneturvallisuuteen liittyvät ongelmat eivät nousseet esille.

Seppäläntielle esitetään tässä vaiheessa toteutettavaksi liikenneturvallisuutta edistävänä toimenpiteenä ajoratamerkintöjä 30 km/h erillisessä liikenteenohjaussuunnitelmassa esitettyihin kohtiin. Suunnitelmasta on tehty kunnallistekniikan päällikön viranhaltijapäätös 3.6.2022 § 90. Lisäksi esitetään, että Puuradan ja Vesitorontien liittymistä poistetaan toiset suojatiet ja jäljelle jäävät suojatiet merkitään uudestaan massamerkinnoin, liikennemerkkipylväät varustetaan esim. heijastinmerkinnöillä ja suojateiden näkemiä parannetaan kasvillisuutta raivaamalla. Ajoratamerkinnät, heijastinmerkinnät ja näkemäraivaukset pyritään toteuttamaan vuoden 2023 aikana. Lisäksi Seppäläntiellä ja koko Toreeninmäen alueella on päätetty kieltää läpiajo välillä Rajamäentien - Raalantien. Asiasta on tehty kunnallistekniikan päällikön viranhaltijapäätös 24.5.2022 § 80. Kunnan siirrettävä nopeusnäyttötäulu tuodaan Seppäläntielle noin kahden viikon ajaksi erikseen sovittavana ajankohtana. Lisäksi kunta tekee yhteistyötä poliisin kanssa liikenteenvalvonnan osalta. Kun em. toimenpiteet on toteutettu, seurataan asukailta saatavaa palautetta ja uusitaan liikennetutkimus esim. 2-3 vuoden kuluttua, jolloin nähdään, mikä on ollut toteutettujen toimenpiteiden vaikutus Seppäläntien liikenteeseen. Liikennetutkimus ja tilannearvio tuodaan tuolloin tekniseen lautakuntaan käsittelyyn.

Vastine Punamullantie-Keskustie

Kuntaliiton ohje toteaa väistämismääräyksistä seuraavaa: Tieliikennelain 24 §:ssä on esitetty ne risteyksen väistämismääräykset, joita ajoneuvon kuljettajan on noudatettava, mikäli liikennemerkillä ei ole toisin osoitettu. Taajamassa nopeusrajoituksen ollessa 50 km/h tai korkeampi, on tasa-arvoisesta risteyksestä varoitettava aina merkillä A21 tienristeys. Yleensä nopeusrajoituksen ollessa 50 km/h tai korkeampi, sivutiet merkitään väistämismääräyksiä merkillä B5 tai B6. Nopeusrajoituksen ollessa 40 km/h voidaan risteykset jättää tasa-arvoiseksi tai merkitä väistämismääräyksiä merkillä B5 tai B6. Jos nopeusrajoitus on enintään 30 km/h, jätetään risteykset yleensä tasa-arvoisiksi.

Punamullantien-Keskustien liittymässä on tapahtunut kuusi poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta vuosina 2004–2020. Vuonna 2007 ja 2010 tapahtui risteämisonnettomuus,

Valtuusto	§ 104	16.12.2020
Kunnanhallitus	§ 29	18.01.2021
Tekninen lautakunta	§ 63	01.07.2021
Kunnanhallitus	§ 238	06.09.2021
Valtuusto	§ 131	15.09.2021
Tekninen lautakunta	§ 44	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 214	24.10.2022

2011 peräänajo-onnettomuus ja polkupyöräonnettomuus, 2012 mopedionnettomuus ja yksittäisonnettomuus. Vuonna 2012 tapahtuneessa mopedionnettomuudessa loukkaantui 1 henkilö. Muissa onnettomuuksissa ei kukaan loukkaantunut.

Punamullantien-Keskustien liittymässä näkemää haittaa katualueella oleva tukimuuri sekä pensasistutukset. Tukimuuri on toteutettu, jotta tontille muodostuisi pysäköintipaikkoja. Tukimuurin poistaminen tai lyhentäminen parantaisi näkemäolosuhteita liittymäalueella, mutta poisto ei tule kysymykseen, koska tontin pysäköintipaikat vähenisivät. Pensasistutuksia voidaan poistaa katualueelta ja korvata ne esim. kiveyksellä.

Kunnan katuverkon katuliittymät ovat pääsääntöisesti tasa-arvoisia, mutta kaikkiin Punamullantien katuliittymiin on asetettu liikennemerkit väistämisvelvollisuus risteyksessä. Risteysalueen ongelmaan saataisiin helpotusta, jos Punamullantien-Keskustien liittymästä poistettaisiin kolmiot, jolloin Punamullantiellä liikennöivän autoilijan tulisi väistää oikealta Keskustieltä tulevaa. Punamullantien-Keskustien liittymän näkemäolosuhteet ovat tukimuurin vuoksi heikentyneet ja jopa liikennemerkin pakollinen pysäyttäminen asettaminen saattaisi tulla kysymykseen. Liittymisnäkemä Keskustieltä katsottaessa Punamullantietä länteen täytyy vähimmäisarvoilla siten, että liittymään on asetettu liikennemerkki väistämisvelvollisuus risteyksessä. Liikenneturvallisuuden kannalta ei ole perusteltua poistaa liikennemerkkejä väistämisvelvollisuus risteyksessä yhdestä liittymästä. Punamullantien-Keskustien liittymässä on paljon sekä suoraan ajavaa että kääntyvää liikennettä ja jos liittymä toteutuisi tasa-arvoisena, saattaisi risteysalue tukkeutua, kun autoilijat eivät enää tietäisi, kuka saisi edetä ensimmäisenä. Tässä vaiheessa esitetään, että Keskustiellä Punamullantien liittymässä säilytettäisiin nykyiset liikennemerkit väistämisvelvollisuus risteyksessä. Esitetään myös, että liittymäalueen näkemäolosuhteita parannettaisiin poistamalla pensasistutuksia näkemäalueelta ja korvaamalla ne kiveyksellä.

Kun Kirkonkylän keskustan aluetta tulevaisuudessa kehitetään, on Punamullantien-Keskustien liittymäaluetta hyvä tarkastella siten, että mm. näkemäolosuhteita saataisiin parannettua.

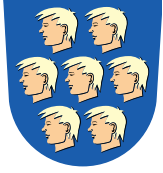
Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastineen Mira Lappalaisen ym. valtuustoaloitteeseen.

Tekninen lautakunta päättää, että Seppäläntieltä poistetaan 2 suojatietä ja jäljelle jäävät suojatiet parannetaan edellä kuvatun mukaisesti. Lisäksi toteutetaan kunnallistekniikan päällikön päättämät ajoratamerkinnot ja läpiajokielto. Kun toimenpiteet on toteutettu, seurataan asukkailta saatavaa palautetta ja uusitaan liikennetutkimus esim. 2-3 vuoden kuluttua, jolloin nähdään, mikä on ollut toteutettujen toimenpiteiden vaikutus Seppäläntien liikenteeseen. Liikennetutkimus ja tilannearvio tuodaan tuolloin tekniseen lautakuntaan käsittelyyn.

Valtuusto	§ 104	16.12.2020
Kunnanhallitus	§ 29	18.01.2021
Tekninen lautakunta	§ 63	01.07.2021
Kunnanhallitus	§ 238	06.09.2021
Valtuusto	§ 131	15.09.2021
Tekninen lautakunta	§ 44	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 214	24.10.2022

Lisäksi tekninen lautakunta päättää, että Punamullantien-Keskustien liittymässä säilytetään nykyiset liikennemerkittävät väistämisvelvollisuus risteyksessä ja liittymäalueelta poistetaan näkemää haittaavat pensasistutukset ja ne korvataan kiveyksellä.

Tekninen lautakunta esittää, että aloite ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin ja että se todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

liikenneinsinööri Pia Korteniemi, pia.korteniemi@nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 214
1844/00.02.00.02/2020

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä teknisen lautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aiheutta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

liikenneinsinööri Pia Korteniemi, pia.korteniemi(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

- Liite[1] Valtuustoaloite liikenneturvallisuuden parantamiseksi
Liite[2] Liikennetutkimusraportti_2021_Seppäläntie

Valtuusto	§ 104	16.12.2020
Kunnanhallitus	§ 29	18.01.2021
Tekninen lautakunta	§ 63	01.07.2021
Kunnanhallitus	§ 238	06.09.2021
Valtuusto	§ 131	15.09.2021
Tekninen lautakunta	§ 44	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 214	24.10.2022

Liite[3]	2022_VHP80_Seppäläntie_Toreenintie_Kirkkarintie_Alasorvantie_läpiajo
Liite[4]	2022_VHP90_Kirkonkylä_tiemerkinnät_nopeusrajoitus_lapsia
Liite[5]	1510071462_Raportti
Liite[6]	Seppäläntie_nopeusnaytto_tulokset

Valtuusto	§ 57	15.06.2022
Tekninen lautakunta	§ 45	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 215	24.10.2022

Valtuustoaloite 15.6.2022 Klaukkalantien alikulkujen maalaamiseksi ja graffitiseinän pystyttämiseksi

Valtuusto 15.06.2022 § 57

Riina Mattila (kok.), Virpi Rätty (kok.), Tarleena Takalo-Eskola (kok.) ja 27 allekirjoittanutta esittivät valtuustoaloitteessaan, että talousarviossa sitoudutaan siihen, että nurmijärveläisille nuorille tarjotaan mahdollisuus maalata Klaukkalantien alikulkujen seinät Nurmijärven nuorisotoimen ja koulujen kanssa. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään, että Klaukkalaan perustettaisiin graffitiseinä.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Tekninen lautakunta 15.09.2022 § 45

Aloitetta on valmisteltu yhdessä ympäristötoimialan sekä sivistys- ja hyvinvointitoimialan kanssa. Ensin kartoitettiin Klaukkalantien potentiaalisia alikulkuja ja valikoitiin parhaiten pilotointiin soveltuva alikulttu. Myös muiden kuntien toimintamalleja käytiin läpi, vertailtiin ja päädyttiin siihen, että esitetään graffitimaalauksen pilotoinnin paikaksi Kuntotien ja Kiikkaistenkujan välistä alikulkua. Pilotointikohteella haetaan kokemuksia tämänkaltaisen toimintamallin toimivuudesta ja kelpoisuudesta. Pilotoinnin perusteella tehdään johtopäätöksiä toimintamallin mahdollisesta laajentamisesta.

Klaukkalan Torikujan alikäytävä on kylän keskeisellä paikalla, mutta profiililtaan todella huonosti graffitimaalauksiin soveltuva, koska mm. sen pinnat ovat kaltevat ja laatoitettu - mitään suoraa sileää pintaa ei seinämissä ole. Kuntotien ja Kiikkaistenkujan välissä olevassa alikulku sekä Klaukkalantien-Kirkkotien kiertoliittymässä alikulku on profiililtaan paremmin kyseiseen toimintaan soveltuva. Pilotointikohteeksi valikoitui Kuntotien ja Kiikkaistenkujan välissä oleva alikulku, sen hyvän ja keskeisen sijainnin vuoksi. Alikulussa on maalattavaa pinta-alaa on noin 35 m² molemmin puolin. Seinämät ovat rakenteellisesti hieman epätasaiset, mutta soveltuvat pilotointikohteeksi. Tällä hetkellä alikulun seinillä on epäyhtenäisiä ja hajanaisia maalauksia/kirjoituksia.

Alikulut yleensäkin ovat kuitenkin hieman haastavia vapaaseen maalaukseen. Pilotointikohteen osalta voitaisiin edetä niin, että järjestettäisiin graffiti-työpaja tyyppinen toimintamalli nuorille, jotka voisivat keskittyä ja yhdessä samalla harjoitella spray-maalien käyttöä. Tarkoituksena olisi, että alan osaava taiteilija suunnittelee teoksen ja piirtää sen ääriviivat. Tämän jälkeen nuoret saavat

Valtuusto	§ 57	15.06.2022
Tekninen lautakunta	§ 45	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 215	24.10.2022

maalata teoksen ja pääsevät harjoittelemaan maalaamista. Näin yhdessä tekemällä tällainen yhteisöllinen työ voisi säilyä parhaiten myös ilkeillä.

Alikulkujen maalaus työpaja-tyyppisesti ja osallistamalla nuoria olisi hyvä ponnahduslauta tällaiselle toiminnalle. Tämän pilotoinnin jälkeen voidaan arvioida toimintamallin laajentamismahdollisuuksia muihin kohteisiin Klaukkalassa ja myös kunnan muihin taajamiin vaiheittain. Tällöin myöskin aloitteessa mainittu grafiittiseinä voitaisiin ottaa kokeiluun, jos pilotointi sujuu toivotusti ja se saa tarvittavan suosion.

Tarkoituksena on, että tekninen keskus toimittaa pilotoinnissa tarvittavat maalit ja tarvikkeet sekä varmistaa, että toimintamallissa käytetään turvallisia ja käyttöön soveltuvia maaleja ja tarvikkeita. Tekninen keskus myös valmistee pohjatyöt, jos esim. alikulun seinät vaativat tasoitusta ennen maalausta. Vastaavasti kulttuuripalvelut sekä nuorisopalvelut hoitavat yhteistyössä työpaja organisoinnin nuorille ja pilotoinnin käytännön läpiviennin. Kunta voisi esimerkiksi tilata työn suunnittelun taiteilijalta ja osallistaa nuoret asiasta kiinnostuneet yhteisesti maalaamaan kohteen.

Kokonaiskustannusarvio yhden alikulun maalauksesta tarvikkeineen ym. on noin 3 000 euroa ja rahoitetaan teknisen keskuksen vuoden 2023 määrärahoista. Pilotointivaihe toteutetaan muilta osin toimialojen resurssein.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastineen valtuustoaloitteeseen.

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusaloite todetaan em. toimenpitein loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

liikunta- ja viheraluepäällikkö Ville Ruokoja, ville.ruokoja@nurmijarvi.fi

Käsittely

Keskustelun aikana Diakite esitti asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi, koska valmistelussa ei ole selvitetty aloitteen mukaista grafiittiseinää. Esitys raukesi kannattamattomana.

Tapiolinna esitti Diakiteen kannattaman lisättäväksi päätökseen, että maalauksen tarvikkeisiin sisältyy suojavarusteet. Puheenjohtajan tiedustellessa voiko lautakunta olla lisäyksestä yksimielinen, lautakunta ilmaisi olevansa yksimielinen.

Päätös

Tekninen lautakunta antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastineen valtuustoaloitteeseen.

Lisäksi lautakunta toteaa, että maalauksen tarvikkeisiin sisältyy suojavarusteet.

Valtuusto	§ 57	15.06.2022
Tekninen lautakunta	§ 45	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 215	24.10.2022

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusaloite todetaan em. toimenpitein loppuun käsitellyksi.

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 215
1021/00.02.00.02/2022

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä teknisen lautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

liikunta- ja viheraluepäällikkö Ville Ruokoja, ville.ruokoja(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite[7]

Valtuustoaloite Klaukkalantien alikulkujen maalaamiseksi ja graffitiseinän pystyttämiseksi

Valtuusto	§ 81	11.11.2020
Kunnanhallitus	§ 281	14.12.2020
Tekninen lautakunta	§ 46	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 216	24.10.2022

Valtuustoaloite frisbeegolfradan perustamiseksi Klaukkalan alueelle

Valtuusto 11.11.2020 § 81

Sirpa Rantala (kesk.) ja 13 allekirjoittajaa esittävät, että Nurmijärven kunta kartoittaa Klaukkalan ympäristöstä sopivia alueita laadukkaalle frisbeegolfradalle ja, että kunta pyrkii yhteistyöhön eri tahojen (yritykset, yhteistyötahot) kanssa sponsorin/sponsorien saamiseksi hankkeelle.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 14.12.2020 § 281

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää ohjata aloitteen ympäristötoimialalle valmisteltavaksi.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

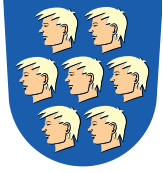
Päätös

Hyväksyttiin esitys.

Tekninen lautakunta 15.09.2022 § 46

Aloitetta valmisteltiin ympäristötoimialan teknisessä keskuksessa yhteistyössä aloitteen tekijän ja paikallisen seuran kanssa. Kunta kartoitti eri vaihtoehtoja Klaukkalan alueella ja lopputulemana oli, että eri selvitysten ja palaverien jälkeen päädyttiin esittämään frisbeegolfrataa Klaukkalan Hernemäkeen. Tarkoituksena on, että aikaisempi suunnitelma päivitetään yhteistyössä frisbeeseuran yhteyshenkilöjen kanssa.

Valtuusto	§ 81	11.11.2020
Kunnanhallitus	§ 281	14.12.2020
Tekninen lautakunta	§ 46	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 216	24.10.2022

Tällä hetkellä Nurmijärvellä on täydet radat (18-väylää) Kirkonkylällä (Maaniittu-Ihantola) ja Herusissa. Lisäksi Rajamäen liikunta-alueella on 9-ratainen väylä. Näiden lisäksi on toteutettu myös lyhyempiä ratoja mm. Klaukkalan Mäntysaloon ja Isoniitun koulun yhteyteen. Lisäksi toukokuussa 2022 tilakeskus on antanut Valkjärven kyläyhdistys ry:lle luvan sijoittaa frisbeegolfrata Valkjärven koulua ympäröivälle kunnan omistamalle maa-alueelle.

Näiden kunnan ylläpitämien ratojen lisäksi kunnasta löytyy Kiljavan opistolta ja Nurmijärven golfkentällä 9-väyläiset radat. Kokonaisuutena lajin harrastusmahdollisuus on kunnassa otettu kohtuullisen hyvin huomioon. On kuitenkin totta, että Klaukkalasta puuttuu edelleen kunnan ylläpitämä täysimittainen rata. Vuonna 2022 Kirkonkylän rataa peruskorjataan investointiohjelman mukaisesti.

Kunta on vuoden 2021-2022 aikana kartoittanut liikunta- ja viheraluepäällikön, liikenneinsinöörin, sekä yleiskaavapäällikön kanssa yhdessä eri maa-alue vaihtoehtoja Klaukkalan alueelta frisbeegolfradalle. Asiasta on pidetty useampia yhteisiä palavereita aloitteentekijän sekä paikallisen frisbeeseuran kanssa. Aloitteen mukaan vaadittava maa-alue on noin 15 ha laaja ja tällaista aluetta ei löytynyt läheltä Klaukkalan keskustaa - mikä olisi kunnan omistamaa ja profiililtaan sopivaa kyseiseen harrastukseen. Palavereissa esiin nousseet vaihtoehdot Syrjälän ja Isoniitun osalta kariutuivat luontoarvoihin, Haikalan alueelle on kaavoitettu asuinaluetta, sekä Pietarinmäen ja ohitustien välinen alue on liian haastava korkeuserojen takia.

Kunta on aikaisemmin suunnitellut Klaukkalan frisbeegolfradan rakentamista Hernemäkeen, joka toimii tällä hetkellä maankaatopaikkana. Hernemäen maanlajitysalueella on vielä jäljellä täyttötilavuutta, jolle sijoitetaan seuraavien vuosien aikana kunnan omilla työmailla syntyviä pilaantumattomia ylijäämämaita ympäristöluvan mukaisesti. Alueelle on tehty lupahakemuksen osana maisemointi- ja frisbeegolfratasuunnitelma edistämään alueen mielekästä jatkokäyttöä läjitystoiminnan loppumisen jälkeen.

Aloitteentekijän ja frisbeeseuran kanssa päädyttiin yhteisesti siihen, että uusi rata rakennettaisiin Hernemäkeen sen jälkeen, kun kaikki muut vaihtoehdot oli käyty läpi ja pidetty yhteinen katselmus paikan päällä. Tätä vaihtoehtoa puolsi myös se, että maa-alue on riittävän suuri täysimittaiselle laadukkaalle radalle, sekä alueelle on mahdollista rakentaa kunnan toimesta myös riittävä ja turvallinen parkkialue ja kulku. Paikallinen frisbeeseura on radan uudessa suunnittelussa mukana ja loput alueen maanlajityksistä pyritään tekemään jo tulevan radan profiileja silmällä pitäen. Alue on osittain myös kallioista metsikköä, joten alue palvelee hyvin tällaista tarkoitusta. Alueen suunnittelu on alustavasti aloitettu ja se etenee talven 2023 aikana.

Aloitteessa myös toivotaan puistomaista viheraluetta radan yhteyteen, Hernemäen alue mahdollistaisi tilansa puolesta myös tällaisen vapaan puistoalueen, missä muutkin kuin radalla harrastavat voisivat viettää aikaa.

Lisäksi aloitteessa kuntaa pyydetään pyrkimään eri tahojen kanssa (yritykset, yhteistyötahot) kanssa sponsorin/sponsorien saamiseksi hankkeelle. Kunta on aloittanut suunnittelut yhdessä frisbeegolfseuran kanssa ja tekee heidän kanssansa myös mm. alueen hoidosta yhteistyötä

Valtuusto	§ 81	11.11.2020
Kunnanhallitus	§ 281	14.12.2020
Tekninen lautakunta	§ 46	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 216	24.10.2022

jatkossa, mikä vähentää resurssipaineita viher- ja liikunta-alueilta. Sponsoreiden hankintaan käydään siinä vaiheessa, kun radan suunnitelmat tarkentuvat. Alustavasti liikunta- ja viheraluepäällikkö ja elinkeinokoordinaattori ovat keskustellut asiasta ja siitä että lähempänä hanketta, suunnitelmien valmistuttua, Klaukkalan alueen yrittäjiä voisi yrittää saada mukaan tukemaan hanketta. Kunnan rakennuttamissa kuntoportaissa toimi malli, missä yritykset, yhteisöt ja yksityiset pystyivät tulemaan tietyllä summalla tukemaan. Rata-alueen alkuun, parkkialueen jälkeen, voisi pystyttää vastaavanlaisen taulun.

Kokonaisuudessaan yhteistyö aloitteentekijän, frisbeeseuran ja kunnan välillä on sujunut hyvin ja kunnan tavoitetila on jatkaa seuran kanssa tiivistä yhteistyötä hankkeessa ja sen jälkeenkin hoidollisissa asioissa. Lisäksi seuran kanssa on tehty hyvää yhteistyötä myös vuoden 2022 investointiohjelman mukaisen Maaniitun frisbeegolfradan peruskorjauksen osalta. Hernemäen frisbeegolfrata hanke sisältyy kunnallistekniikan rakentamishjelmaan vuodelle 2025 ja hankkeen toteuttamiseen on ohjelmassa varattu 120 000 euroa. Hankkeen aikataulu, sisältö ja kustannusarvio tarkentuu suunnitelmien edetessä.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastineen valtuustoaloitteeseen.

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusaloite todetaan em. toimenpitein loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

liikunta- ja viheraluepäällikkö Ville Ruokoja, ville.ruokoja@nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 216
1633/00.02.00.02/2020

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Valtuusto	§ 81	11.11.2020
Kunnanhallitus	§ 281	14.12.2020
Tekninen lautakunta	§ 46	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 216	24.10.2022

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä teknisen lautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aiheutta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

liikunta- ja viheraluepäällikkö Ville Ruokoja, ville.ruokoja(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite[8] Valtuustoaloite 11.11.2020; Valtuustoaloite frisbeegolfradan perustamiseksi Klaukkalan alueelle

Valtuustoaloite 24.8.2022 Lukion sijainnin merkitys tulevaisuuden kunnan elinvoimalle osana Kirkonkylän taajamaa

Valtuusto 24.08.2022 § 68

Sirkka Rousu (SDP), Virpi Korhonen (Kesk.) ja Mira Lappalainen (Peruss) ja 13 allekirjoittanutta jättivät valtuustoaloitteen, että kunnanvaltuustolle tuodaan ajantasaiset selvitykset, joiden perusteella voidaan tarpeen mukaan arvioida uudelleen Nurmijärven lukion sijainti.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 217
1237/00.02.00.02/2022

Valtuustoaloitteessa esitetään, että valtuustolle tuodaan ajantasaiset selvitykset, joiden perusteella voidaan tarpeen mukaan arvioida uudelleen Nurmijärven lukion sijainti niin toisen asteen opetuksen, investointi- ja käyttötalouden (mm. väistötilat ja niiden käyttöaikatarve) kustannusten, kuin kunnan elinvoiman sekä Kirkonkylän taajaman maankäytön ja muiden taajamassa olevien toimintojen kehityksen näkökulmasta. Valtuustoaloite on päätöksen liitteenä.

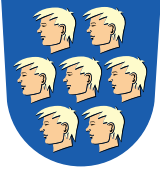
Taustaa

Kunnanvaltuusto käsitteli kokouksessaan 16.6.2021 § 90 Nurmijärven lukion sijoittumispaikan Kirkonkylässä sekä Nurmijärven Yhteiskoulun ja Nurmijärven lukion hankesuunnitelmat. Kunnanvaltuusto päätti tuolloin, että valtuuston 16.12.2020 tekemän päätöksen mukaisesti lukiokoulutus järjestetään keskitetyllä mallilla siten, että lukion toimipiste on Kirkonkylällä ja lukio sijoitetaan kampukselle Nurmijärven yhteiskoulun (NYK) yhteyteen.

Samassa käsittelyssä kunnanvaltuusto hyväksyi Nurmijärven Yhteiskoulun ja Nurmijärven lukion hankesuunnitelman (peruskoulu ja lukio samassa kiinteistössä). Hankesuunnitelmassa on ratkaistu tavoitetila rakennushankkeen hankesisällön ja kustannusten suhteen.

Päätöksenteon tueksi päätöksentekijöiden käytössä oli vaihtoehtoiset hankesuunnitelmat kustannusarvioineen, opetuksen tarpeet sekä käyttäjien kannanotot. Lukion sijaintiin liittyen toteutettiin myös vaikutusten ennakoarviointi (EVA). Sivistyslautakunta antoi esityksestä oman lausuntonsa ja tekninen lautakunta teki lukioratkaisusta esityksen kunnanhallitukselle.

Päätöksen tehdessään valtuusto on käyttänyt harkintavaltaansa ja päätenyt lukion sijoittamiseen Nurmijärven yhteiskoulun (NYK) yhteyteen. Päätöksen tarkemmat perustelut on esitetty [valtuuston päätöksessä](#).

Valtuusto	§ 68	24.08.2022
Kunnanhallitus	§ 217	24.10.2022

Sivistyslautakunta on antanut lausunnon talonrakennuksen investointiohjelmasta 2023–2027 kokouksessaan 15.9.2022 § 50. Sivistyslautakunta on lausunnossaan todennut, että Nurmijärven lukion sijoittumiseen NYK:n yhteyteen epävarmuustekijöitä, jotka tulee selvittää ennen investoinnin toteutumista. Sivistyslautakunnan antama lausunto on päätöksen oheismateriaalina.

Asemakaavatilanne

Lukiohankkeen toteuttaminen edellyttää asemakaavamuutosta NYK:n tontille. Ympäristötoimiala on käynnistänyt asemakaavamuutoksen. Asemakaavamuutoksen laadintaan on nimetty uusi kaavan laatija henkilövaihdosten jälkeen.

Samanaikaisesti kunnassa on käynnistynyt Kirkonkylän keskustan kehittämissuunnitelman laatiminen, mutta NYK:n asemakaavan osalta on tarkoituksenmukaista edetä jo ennen kehittämissuunnitelman laatimista.

Asemakaavoitusohjelmassa vuosille 2023–2027 on huomioitu NYK:n tontin asemakaavamuutos seuraavasti: luonnosvaihe v. 2022, ehdotusvaihe 01–06/2023 ja kaavamuutoksen hyväksyminen v. 2023 lopulla. Lisätietoa asemakaavasta:

<https://www.nurmijarvi.fi/kuntalaisen-palvelut/maankaytto-ja-liikenne/kaavoitus/ajankohtaiset-aseamakaavat/2-247-korttelin-2021-tontti-2-nyk/>

Asemakaavan yhteydessä ratkaistaan valtuustoaloitteessa esitetyt huomiot NYK:n tonttiin ja toiminnallisuuteen liittyen. Alla on otettu kantaa tärkeimpiin huomioihin asemakaavan nykyisen valmistelutilanteen mukaisesti:

- Pysäköinti on ratkaistavissa viimeisimmillä suunnitteluohjeilla, pysäköintinormilla ja muilla tarvittavilla asemakaavoitusmääräyksillä. Suunnittelun yhteydessä ratkaistaan pysäköintialueiden toiminnallisuus, yhteiskäyttö- ja mm. keskittämismahdollisuudet.
- Suojelukysymykset saadaan alustavien viranomaisneuvottelujen perusteella ratkaistua, jotta tavoitetilana ollut vanhojen huonokuntoisimpien rakennussiipien purkaminen onnistuu.
- Vanhan liikuntasalin kunto selvitetään suunnittelun edetessä.
- Peruslähtökohta on, ettei lisämaa-alueita ole tarpeen hankkia rakennushanketta varten.
- Väistötilojen kustannuksiin on varattu alustavasti 1 M€, mutta viimeisen tiedon mukaan kustannukset ovat noin 2,5 M€. Selvitettävänä on olemassa olevien väistötilojen hyödyntäminen (muun muassa Rajamäen väistötilat).
- Käyttäjän toiminnot saadaan viimeisen tiedon mukaan ratkaistua asemakaavan ja talosuunnittelun yhteydessä.

Rakentamisaikataulu

Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä vuosille 2023–2025 Nurmijärven yhteiskoulu (NYK) ja lukio -hanke on aikataulutettu siten, että suunnittelu ajoittuu vuosille 2023–2024 ja rakentaminen

Valtuusto

§ 68 24.08.2022

Kunnanhallitus

§ 217 24.10.2022

vuosille 2025–2026. Tilakeskus on huomionnut rakentamishjelmassa hankkeen toteutumisen ja talosuunnittelu on mahdollista aloittaa v. 2023 jälkimmäisellä puoliskolla.

Yhteenveto

Tällä hetkellä valmistelussa ei ole ilmennyt asioita, jotka estäisivät lukiohankkeen toteuttamisen valtuuston 16.6.2022 § 90 hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti. Mikäli suunnittelun edetessä ilmenee haasteita, joiden perusteella sijoituspaikkaa tulisi uudelleenarvioida, ympäristötoimiala käynnistää vaihtoehdoisen suunnitelman laadinnan viipymättä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

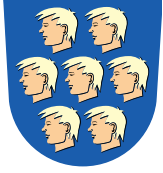
tekninen johtaja Juha Oksanen, juha.oksanen(at)nurmijarvi.fi
sivistysjohtaja Tiina Hirvonen, tiina.hirvonen(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

- Liite[9] Valtuustoaloite: Lukion sijainnin merkitys tulevaisuuden kunnan elinvoimalle osana Kirkonkylän taajamaa
- Liite[10] Sivistyslautakunnan päätös 15.9.2022 § 50

Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Sivistyslautakunta	§ 48	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 218	24.10.2022

Valtuustoaloite varahenkilöiden lisäämisestä varhaiskasvatukseen

Valtuusto 28.02.2022 § 24

Elli Mantila (kesk.), Mirja-Liisa Tofferi (kesk.) ja Visa Tarikka (kok.) sekä kuusi muuta kannattajaa esittävät valtuustoaloitteessaan, että kunta lisää varahenkilöiden määrää varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta 15.09.2022 § 48

Valtuustoaloitteen mukaan esitetyillä varahenkilöillä kunta voisi paremmin vastata henkilökunnan äkillisiin poissaoloihin sekä 1.8.2021 voimaan tulleeseen ryhmäkokoasetukseen, jonka mukaan jokaiseen poissaoloon tulisi saada sijainen. Nurmijärvellä työskentelee paljon motivoituneita ja ammattitaitoisia varhaiskasvattajia, jotka ovat väsyneet jatkuvaan resurssipulaan. Kun henkilökunnan poissaoloihin ei saada sijaisia, joudutaan toimintaa muuttamaan monipuolisesta ja tavoitteellisesta tekemisestä joukkojen hallinnaksi. Varahenkilöiden lisääminen edistäisi henkilökunnan työssä jaksamista ja lasten saaman varhaiskasvatuksen laatua. Hoitajat ehtisivät tehdä työnsä hyvin, suunnitelmat päivän sisällöstä voitaisiin toteuttaa eikä tarvitsisi juosta talon sisällä ryhmästä toiseen. Tällöin opettajien ja hoitajien olisi myös mahdollista osallistua tarpeellisiin koulutuksiin, jos sijaisia olisi käytettävissä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Vuoden 2023 talousarvion valmistelussa on huomioitu neljän varahenkilön lisääminen varhaiskasvatuspalveluihin 1.1.2023 alkaen.

Esittelijä

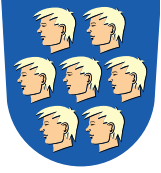
Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Vs. Varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko puh. 040 317 2201

Valtuusto	§ 24	28.02.2022
Sivistyslautakunta	§ 48	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 218	24.10.2022

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 218
317/00.02.00.02/2022

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä sivistyslautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

vs. varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko, marianna.kokko(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Teknisenä korjauksena korjattiin, että vuoden 2023 talousarvion valmistelussa on huomioitu kolmen varahenkilön lisääminen varhaiskasvatuspalveluihin 1.1.2023 alkaen.

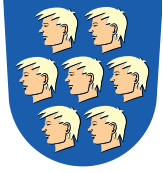
Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite[11]   Valtuustoaloite varahenkilöiden lisäämisestä varhaiskasvatukseen

Valtuusto	§ 58	15.06.2022
Sivistyslautakunta	§ 49	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 219	24.10.2022

Valtuustoaloite 15.6.2022 talousarvioaloite kuntalisän nostosta

Valtuusto 15.06.2022 § 58

Keskustan valtuustoryhmä ym. (yht. 14 kannattajaa) tekivät valtuustoaloitteen vuoden 2023 talousarviokäsittelyyn, että lapsen kotihoidon tuen kuntalisä kolminkertaistettaisiin 600 euroon. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään, että kuntalisää maksettaisiin 3-vuotiaaksi saakka nykyisen 2 vuoden sijaan.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta 15.09.2022 § 49

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

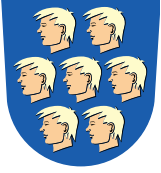
Tilanne kotihoidon tuen kuntalisän osalta Nurmijärvellä elokuussa 2022

Nurmijärvellä maksetaan kotihoidon tuen kuntalisää alle 2 – vuotiaan lapsen kotihoidosta 200 euroa kuukaudessa, mikä on veronalaista tuloa. Huoltaja voi hakea myös kuntalisää äitiys-, isyys-, ja vanhempainrahakauden jälkeen siihen asti, kunnes lapsi täyttää 2 vuotta. Lasten kotihoidon tuen kuntalisää maksetaan vain yhdestä perheen nuorimmasta lapsesta.

Edellytykset kuntalisälle maksamiselle ovat seuraavat:

- lapsi on alle kaksi vuotta
- lapsella on oikeus Kelan myöntämään kotihoidon tuen hoitorahaan
- kukaan perheen varhaiskasvatusikäisistä lapsista ei ole kunnallisessa eikä yksityisessä varhaiskasvatuksessa tai ei käytä oikeutta yksityisen hoidon tukeen. Poikkeuksena tähän ovat kuntoutuksellisista syistä varhaiskasvatusta tarvitsevat lapset, joihin liittyen oikeus kuntalisään harkitaan ja päätetään tapauskohtaisesti.

Kotihoidon tuen kuntalisää on tammikuu - elokuun 2022 välisenä aikana maksettu kuukausittain keskimäärin 243 lapsen huoltajalle. Vuoden 2022 talousarvioon kotihoidon tuen kuntalisälle on arvioitu kustannusvaikutuksia 543 100 euroa. Elokuun 2022 loppuun mennessä toteuma on 63 %. Kotihoidon tuen ja sen kuntalisän käyttöä on vaikea arvioida ennakkoon perheiden valintojen osalta.

Valtuusto	§ 58	15.06.2022
Sivistyslautakunta	§ 49	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 219	24.10.2022

Lakisääteinen kotihoidon tuki maksetaan huoltajien hakemuksen perusteella Kelan kautta. Kotihoidon tukea voi hakea perhe, jonka alle 3-vuotias lapsi ei ole kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa. Lasta voi hoitaa jompikumpi vanhemmista tai muu hoitaja (esim. sukulainen) tai yksityinen varhaiskasvatuksen tuottaja (esim. yksityinen päiväkotitoiminta tai perhepäivähoitaja). Kotihoidon tuki muodostuu lakisääteisestä hoitorahasta sekä tulojen mukaan määräytyvästä hoitolisästä. Kotihoidon tuki kokonaisuudessaan on kunnan kustantamaa tukea perheille, vaikka tuki maksetaankin Kelan toimesta. Kela laskuttaa kuntaa lastenhoidon tuen osalta kerran kuukaudessa.

Hoitorahan ja -lisän lisäksi kunta voi maksaa kuntalisää. Nurmijärvellä kotihoidon tuen kuntalisää huoltajat hakevat nykyisin suoraan kunnalta erillisellä kuntalisähakemuksella. Kotihoidon tuen kuntalisä ei ole lakisääteinen lastenhoidon tuki.

Kuntaliiton selvitys kotihoidon tuen kuntalisästä ja sen maksatuksesta vuodelta 2020

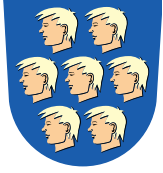
Kuntaliitto on julkaissut vuonna 2020 selvityksen kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisistä ja niiden maksatusperusteista sekä palvelusetelistä. Selvitykseen liittyvän kyselyn perusteella kuntalisää vuonna 2020 maksoi 55 kuntaa (20,9 %) 263 kysymykseen vastanneen kunnan osalta. Niistä kunnista, joissa kuntalisää maksettiin lähes puolet arvioi (49 %) arvioi, että kuntalisän maksamisella on ollut vaikutusta varhaiskasvatuspalvelujen kysyntään. Vastaavasti 42 prosenttia arvioi kuitenkin, ettei kuntalisän maksamisella ole merkittävää vaikutusta perheiden valintoihin varhaiskasvatuspalveluiden suhteen. Kuntalisän maksamisella näyttää olevan jonkin verran vaikutusta kunnallisen varhaiskasvatuksen kysyntään.

Selvityksen mukaan lasten kotihoidon tuen kuntalisän suuruus oli vuonna 2020 keskimäärin 171 euroa/lapsi. Keskimäärin kuntalisää maksettiin vuoden 2020 kyselyn perusteella alle 3-vuotiaasta lapsesta 177 euroa. Lisän suuruuden vaihteluväli oli alle 3-vuotiaasta lapsesta 77–350 euron välillä kunnasta riippuen.

Selvityksen johtopäätöksissä todetaan, että kuntalisillä ja palvelusetelitoiminnalla on merkitystä kunnille järjestettäessä varhaiskasvatuspalveluita. Niiden suoraa vaikuttavuutta palvelun kysyntään on kuitenkin vaikea arvioida. Moni kunta järjestää myös varhaiskasvatuksen avoimia palveluita, kuten erilaista kerhotoimintaa, jolloin lapsi voi saada laadukasta varhaiskasvatusta samanaikaisesti kotihoidon tuen kanssa.

Lisäksi selvityksessä todetaan, että kotihoidon tuen kuntalisällä voidaan perheitä ohjata valitsemaan erityisesti pienten lasten osalta lapsen hoitaminen kotona varhaiskasvatukseen osallistumisen sijaan. Huomioitavaa on, että edelleen on muutamia kuntia, joiden kuntalisän ehtojen mukaan myös vanhempi sisarus on hoidettava kotona (sisältyy Nurmijärven kunnan edellytyksiin kotihoidon tuen kuntalisän myöntämiseksi). Mikäli varhaiskasvatukseen osallistumista halutaan lisätä, olisi kunnassa harkittava kotihoidontuen kuntalisän maksamisen ehtoja tästäkin näkökulmasta.

Kuntaliiton näkemyksen mukaan varhaiskasvatukseen osallistumisen osalta koko kotihoidontuen periaatteet tulisi arvioida. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää yli kolmevuotiaalle maksettavaan lakisääteiseen sisaruskorotukseen. On kuitenkin huomattava, että kotihoidon tuen kuntalisää

Valtuusto	§ 58	15.06.2022
Sivistyslautakunta	§ 49	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 219	24.10.2022

maksavien kuntien määrässä ei ole tapahtunut merkittävää muutosta ja suurin osa kunnista ei lisää maksa. (Kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisät ja palveluseteli, Kuntaliitto, 2020.)

Varhaiskasvatuslaissa (218/540) säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatukseen sekä varhaiskasvatuksen järjestämisestä ja tuottamisesta.

Valtuustoaloitteen mukaisen korotuksen vaikutus talousarvioon 2023

2.9.2022 laskettujen tilastojen perustella voidaan arvioida valtuustoaloitteen mukaisen kotihoidon tuen kuntalisän korotuksen ja laajentamisen kustantavan vuositason seuraavasti:

Syntymävuosi	Lapsia yhteensä	Kotihoidossa olevien lasten määrä	Kotihoidon tuen kuntalisä TA 2022	Arvio kotihoidontuen kuntalisän kustannuksista vuodelle 2023
2022	271*	271*	543 100 euroa	2 563 200 euroa**
2021	467	332*		
2020	453	143*		

*2.9.2022 päivätyn tiedon mukaisesti

** Laskelmassa on huomioitu enintään 2-vuotiaiden lasten osalta kotihoidon tuen kuntalisän kolminkertaistaminen nykyisestä 200 eurosta 600 euroon, kun kuukausittainen ka lapsimäärälle on 243. Lisäksi 2–3-vuotiaiden lasten osalta on laskettu 600 euron suuruinen kuntalisän maksaminen niin, että kotihoidossa kotihoidon tuen kuntalisään oikeutettuja lapsia on 25 % kyseisen ikäluokan lapsista (vuonna 2020 syntyneistä laskennallisesti 113 lasta).

Talousarvion valmistelussa kotihoidon tuen kuntalisään on vuodelle 2023 varattu 520 410 euroa. Valtuustoaloitteen mukaisen kotihoidon tuen kuntalisän korottamisen vaikutus talousarvioon vuodelle 2023 verrattuna vuoteen 2022 olisi 2 042 790 euroa, joka ei sisälly sivistys- ja hyvinvointitoimialan vuoden 2023 talousarvioesitykseen.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Vs. Varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko puh. 040 317 2201

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto	§ 58	15.06.2022
Sivistyslautakunta	§ 49	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 219	24.10.2022

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 219
1022/00.02.00.02/2022

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä sivistyslautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

vs. varhaiskasvatuspäällikkö Marianna Kokko, marianna.kokko(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite[12]   Talousarvioaloite vuoden 2023 talousarviokäsittelyyn; Lapsen kotihoidon tuen kuntalisän kolminkertaistamiseksi

Valtuusto	§ 60	15.06.2022
Sivistyslautakunta	§ 51	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 220	24.10.2022

Valtuustoaloite 15.6.2022 Määräaikaisten opettajien kesäloman palkka

Valtuusto 15.06.2022 § 60

Vihreiden valtuustoryhmä ym. (yht. 20 kannattajaa) esittivät valtuustoaloitteessaan, että koko lukuvuoden työn tehneelle opettajalle maksetaan kesäajan palkka, vaikka viranhaltija palaisikin töihin. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään, että käytäntö ulotetaan myös muuhun koulun henkilökuntaan.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Sivistyslautakunta 15.09.2022 § 51

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Määräaikaiset opettajat

Opettajien palkkaus- ja työaikajärjestelmä poikkeaa opetusvelvollisuuteen perustuvan työaikamuodon ja vuosilomat korvaavan kesäkeskeytysjärjestelmän vuoksi kunnan muista työntekijöistä ja viranhaltijoista. Opettajien työaikajärjestelmässä lukuvuoden työt tehdään noin 38 viikon aikana. Muu aika vuodesta on nk. keskeytysaika, joka on palvelussuhteen aikana palkallista. Kesäkeskeytysaika, johon aloitteessa viitataan, on noin 10 viikkoa. Lukuvuoden aikana lyhytaikaiset keskeytysajat ovat yhteensä noin 4 viikkoa. Keskeytysaika rinnastuu palkallisena vapaana vuosilomaan. Opettajien keskeytysjärjestelmässä määräaikainen viranhaltija saa vuosilomaan rinnastuvaa palkallista vapaata jo palvelussuhteensa aikana.

Palkattaessa avoimen opettajan viran hoitajia, päätoimisia tuntiopettajia ja viransijaisia, Nurmijärven kunnan koulutuspalveluissa noudatetaan kunnanhallituksen henkilöstöjaoston 17.2.2016 §:ssä 10 päättämiä periaatteita:

Kaikki kelpoiset avoimen opettajan viran hoitajat ja päätoimiset tuntiopettajat, jotka työskentelevät koko lukuvuoden työajan, määrätään tehtävänsä ajaksi 1.8.–31.7. Edellä mainittu koskee myös kaikkia erityisluokanopettajan tehtävään määrättyjä henkilöitä kelpoisuudesta riippumatta. Kelpoisella opettajalla tarkoitetaan tässä ohjeessa henkilöä, jolla on kelpoisuus mihin tahansa perusopetuksen tai lukiokoulutuksen tehtävään. Ei-kelpoiset avoimen opettajan viran hoitajat ja päätoimiset tuntiopettajat määrätään tehtävänsä suunnittelupäivästä, jos se on ensimmäinen työpäivä, viikon 22 viimeiseen arkipäivään asti. Kelpoiset ja ei-kelpoiset viransijaiset määrätään

Valtuusto	§ 60	15.06.2022
Sivistyslautakunta	§ 51	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 220	24.10.2022

tehtävänsä virkavapaana olevan vakinaisen viranhaltijan virkavapausajaksi. Täten kaikkien perusopetuksen tai lukiokoulutuksen kelpoisuuden omaavien opettajien palkkaamisessa toimitaan jo nyt aloitteen esityksen mukaisesti kaikissa niissä tilanteissa, joissa se on mahdollista.

Lukuvuoden 2021–2022 työajan päättyessä 15 opettajaa keskeytti virkavapaansa ja palasi töihin kesäkeskeytyksen ajaksi. Mikäli heidän sijaisinaan toimineet henkilöt olisivat saaneet palkkaa myös kesä- ja heinäkuulta, tästä aiheutuvat kustannukset olisivat olleet tuolta ajalta sivukuluineen noin 102 500 euroa. Mikäli myös ei-kelpoiset opettajat saisivat palkkaa kesäkeskeytyksen ajalta, palkkakustannus ko. viranhaltijoiden osalta kesä- ja heinäkuulta olisi arvion mukaan noin 160 000 euroa sivukuluineen.

Kunnassa työskentelevät opettajat ovat virkasuhteista henkilöstöä, joiden oikeusasema määräytyy lain 304/2003 mukaan (Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta). Tilanne, jossa määräaikainen opettaja otettaisiin myös kesäajaksi virkaan, josta vakituinen viranhaltija ei ole virkavapaalla, ei ole lain mukaan mahdollista. Yhdessä virassa ei voi olla samanaikaisesti virantoimituksessa kahta viranhaltijaa. Täten opettajalla on oikeus kesäajan palkkaetuisuuksiin vain, jos hänen palvelussuhteensa on tuolloin voimassa.

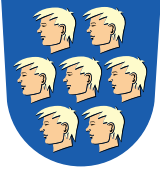
Opettajien kesäajan palkka ei ole korvausta tehdystä työstä, vaan se korvaa opettajien kesäkeskeytysjärjestelmässä vuosiloman, johon opettajilla ei ole oikeutta. Jos määräaikaisen opettajan palvelussuhde ei ole voimassa kesäkeskeytysaikana, hänelle maksetaan lomapäiväkorvausta, kuten vuosilomajärjestelmässä oleville maksetaan lomakorvausta.

Oikeuskäytännön mukaan opettajien kesäkeskeytysjärjestelmä, asiaan liittyvät virkaehtosopimuksen määräykset tai määräaikaisten opettajien ottaminen vain opetukselliselle ajalle, eivät ole lainsäädännön vastaisia. On myös huomattava, että työmarkkinaosapuolet (KT Kunta- ja hyvinvointialue-työnantajat ja Juko) eivät ole olleet erimielisiä siitä, että määräaikainen opettaja voidaan ottaa vain opetukselliselle ajalle, jos vakituinen viranhaltija keskeyttää virkavapaansa ja palaa virantoimitukseen kesäajaksi. Mikäli nykyiseen tilanteeseen halutaan muutosta, siitä päättäminen on edellä mainittujen työmarkkinaosapuolien, ei yksittäisen kunnan tehtävä.

Muu koulujen määräaikainen henkilökunta

Aloitteessa viitataan myös koulun muuhun määräaikaiseen henkilökuntaan, joka palkataan opetukselliselle ajalle, jolloin heille on tosiasiallisesti työtä. Muuhun määräaikaiseen henkilökuntaan sovelletaan Kunta-alan opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (OVTES) sijaan Kunta-alan yleistä virka- ja työehtosopimusta (KVTES), joissa esimerkiksi vuosiloman määräytymisen säännökset ovat toisistaan poikkeavat. Kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen alaisella henkilöstöllä on oikeus vuosilomaan, ja mikäli palvelussuhde ei vuosilomakaudella ole voimassa, käytetään kertyneet vuosilomapäivät palvelussuhteen aikana tai korvataan rahakorvauksena työehtosopimuksen ehdoin palvelussuhteen päätyttyä.

Työantajalla on aina yksiselitteinen toimivalta määrätä siitä, milloin palvelussuhde alkaa ja milloin se päättyy. Täten työnantajaa ei voi velvoittaa ottamaan palvelussuhteeseen ajalle, jolloin työpanosta ei tarvita tai maksamaan palkkaa ajalta, jolloin palvelussuhde ei ole voimassa.

Valtuusto	§ 60	15.06.2022
Sivistyslautakunta	§ 51	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 220	24.10.2022

Edellä esitetyn perusteella sivistys- ja hyvinvointitoimialan vuoden 2023 talousarvioesitykseen ei sisälly määräaikaisten opettajansijaisten tai muun määräaikaisen koulun henkilökunnan kesäajan palkkakustannuksia.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Valmistelija

Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401

Palvelussuhdepäällikkö Reetta Kontio, puh. 040 317 2021

Asian käsittely

Lautakunnan jäsen Minna Aittakallio teki esittelijän esitykseen muutosesityksen seuraavasti: "Talousarvioon sisällytetään kelpoisten määräaikaisten opettajansijaisten tai muun määräaikaisen koulun henkilökunnan kesäajan palkkakustannukset. Perusteluina: kilpailuvaltti pätevien opettajien saamiseksi ja pitämiseksi sekä kunnan imago työnantaja positiivinen." Sanna Pasanen kannatti Aittakallion esitystä.

Muutosesityksen vaikutus sivistys- ja hyvinvointitoimialan talousarvioon olisi arviolta 196 000 euroa vuonna 2023.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, puheenjohtaja määräsi suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen siten, että JAA = Esittelijän pohjaesitys EI = Aittakallion muutosesitys

Äänestystulos:

JAA 7 (Ahonen, Alanne, Jansson, Lappalainen, Rantakulma, Suhonen, Korhonen)

EI 4 (Pasanen, Aittakallio, Ripatti, Ollila)

TYHJÄ 0

Päätös

Sivistyslautakunta päätti antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esittelytekstin mukaisen vastauksen esittelijän pohjaesityksen mukaisesti. Sivistys- ja hyvinvointitoimialan vuoden 2023 talousarvioesitykseen ei sisälly eikä siihen esitetä määräaikaisten opettajansijaisten tai muun määräaikaisen koulun henkilökunnan kesäajan palkkakustannuksia.

Valtuusto	§ 60	15.06.2022
Sivistyslautakunta	§ 51	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 220	24.10.2022

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä sivistyslautakunnan vastineen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401
palvelusuhdepäällikkö Reetta Kontio, puh. 040 317 2021

Käsittely

Riikka Raekannas ilmoitti esteellisyydestä (intressijäävi, hallintolaki 28.1 § 3 kohta) osallistua asian käsittelyyn ja päätöksentekoon. Sirpa Rantala saapui kokoukseen asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Leni Niinimäki teki Sirpa Rantalan, Riina Mattilan, Harri Lepolahden ja Kalle Mustosen kannattamana seuraavan muutosesityksen: ”Talousarvioon sisällytetään määräaikaisten opettajien ja erityisluokanopettajien palkka. Perustelut; ylläpidämme positiivista työnantajakuva opetushenkilöstön pito- ja veto voiman näkökulmasta tarkastellen. Vastoin aloitteen vastauksia, palkan maksaminen ei ole laitonta. Tästä on korkeimman hallinto-oikeuden päätös (diarinumero 3059/3/15).”

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta kunnanhallitus ei voinut olla yksimielinen, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen siten, että
JAA= esittelijän pohjaesitys
EI= Niinimäen muutosesitys

Äänestyksen tulos
JAA 6 (Hägg, Maijala, Sivula, Tapiolinna, Örling, Suomi)
EI 5 (Lepolahti, Mattila, Mustonen, Niinimäki, Rantala)

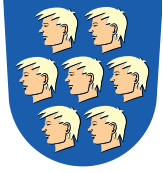
Kunnanhallitus päätti äänin 6 JAA – 5 EI hyväksyä esittelijän pohjaesityksen.

Päätös

Kunnanhallitus päätti äänin 6 JAA – 5 EI hyväksyä esittelijän pohjaesityksen.

Riikka Raekannas poistui esteellisenä (intressijäävi; hallintolaki 28.1 § 3 kohta) kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Valtuusto	§ 60	15.06.2022
Sivistyslautakunta	§ 51	15.09.2022
Kunnanhallitus	§ 220	24.10.2022

Raekannaksen ollessa esteellinen puheenjohtajana tämän asian osalta toimi Maiju Tapiolinna.

Liitteet

Liite[13]

Määräaikaisten opettajien kesäloman palkka

Valtuusto	§ 71	24.08.2022
Keskusvaalilautakunta	§ 9	12.10.2022
Kunnanhallitus	§ 221	24.10.2022

Valtuustoaloite äänestyspaikkojen ja -aktiivisuuden lisäämisestä

Valtuusto 24.08.2022 § 71

Sirkka Rousu (SDP) ja SDP:n valtuustoryhmä sekä 17 muuta allekirjoittanutta esittävät valtuustoaloitteessaan, että keskusvaalilautakunnassa eduskuntavaalien 2023 ennakoöänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat valitaan siten, että äänestämisen helppous korostuu. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään, että kunta myötävaikuttaa tasavertaisen kampanjoinnin mahdollistamiseksi puolijulkisissa tiloissa Nurmijärven alueella.

Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Keskusvaalilautakunta 12.10.2022 § 9

Esittelijä

Keskusvaalilautakunnan sihteeri

Esitys

Keskusvaalilautakunta antaa kommenttinsa valtuustoaloitteen vastauksessa käsiteltäviin seikkoihin.

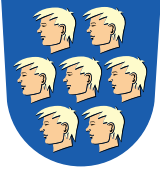
Valmistelija

kunnanlakimies Sari Forsström, sari.forsstrom(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Keskusvaalilautakunta antoi seuraavat kommenttinsa valtuustoaloitevastauksessa käsiteltäviin asioihin:

- mikäli ennakoöänestyspaikkoja sijoitetaan kauppakeskuksiin, niissä pitää pystyä huolehtimaan vaalisalaisuuden turvaamisesta sekä käytettävien vaalimateriaalien ja tietokoneiden turvallisesta säilyttämisestä lukitussa paikassa ja äänestysalueen rajaamisesta
- kirjastoihin ei ehdokkaiden esitteitä, varsinkaan, jos ne toimivat äänestyspaikkoina
- on vältettävä turhia kustannuksia kunnan taloudellinen tilanne huomioon ottaen

Valtuusto	§ 71	24.08.2022
Keskusvaalilautakunta	§ 9	12.10.2022
Kunnanhallitus	§ 221	24.10.2022

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 221
1244/00.02.00.02/2022

Aloite koskee demokratian edistämistä kunnassa ja sen edistämiseksi valtuustoaloitteessa ensinnä esitetään, että eduskuntavaalien 2023 äänestyspaikat ennakoäänestyksessä ja vaalipäivänä valmistellaan keskusvaalilautakunnassa niin, että äänestämisen helppous korostuu paikan valinnassa.

Eduskuntavaalien ennakoäänestysaika on kotimaassa 22.–28.3.2023 ja varsinainen vaalipäivä 2.4.2023.

Koska jokainen äänestyspaikka pitää varustaa ja sinne tulee varata riittävästi virkailijoita, tämä on myös resurssi- ja kustannuskysymys ja sen vuoksi aloite on talousarviovaikutteinen. Kunta tulee rekrytoimaan vaaleihin ennakoäänestysvirkailijoita.

Muutokset äänestysalueisiin on tullut tehdä elokuussa 2022. Oikeusministeriön ohjeen mukaan äänestysalueita tulisi pikemminkin lisätä, kuin vähentää. Äänestysaluejaon pysyessä edelleen samana, varsinaisen vaalipäivän osalta ei tuleviin eduskuntavaaleihin voitane tehdä mitään olennaista muutosta. Paikat ovat vakiintuneesti kuntalaisten tiedossa ja pääasiallisesti sijainniltaan toimineet hyvin.

Keskusvaalilautakunnan sihteeristö käy kaikki päätettäväksi ehdotettavat äänestyspaikat ja niiden lainmukaisuuden ja käytettävyyden läpi aina ennen kutakin toimitettavaa vaalia joka tapauksessa koulujen rehtoreiden ja muiden tarvittavien tahojen kanssa läpi.

Keskusvaalilautakunta antoi kokouksessaan 12.10.2022 huomionsa tähän vastaukseen seuraavasti. Mikäli ennakoäänestyspaikkoja sijoitetaan kauppakeskuksiin, niissä pitää pystyä huolehtimaan vaalisalaisuuden turvaamisesta sekä käytettävien vaalimateriaalien ja tietokoneiden turvallisesta säilyttämisestä lukitussa paikassa ja äänestysalueen rajaamisesta, kirjastoihin ei saa jättää ehdokkaiden esitteitä, varsinkaan, jos ne toimivat äänestyspaikkoina. Lisäksi on vältettävä turhia kustannuksia kunnan taloudellinen tilanne huomioon ottaen.

Mahdollisesti seuraavissa vaaleissa, eli presidentinvaaleissa 2024 äänestysaluejaon tarkastelun yhteydessä vaalipäivän äänestyspaikkamuutoksia voidaan esittää. Ennakoäänestyspaikkojen osalta asiaa tarkastellaan alempana.

Tässä vastauksessa pyritään selvittämään, miten äänestäminen olisi mahdollisimman helppoa ja äänestyspaikat olisivat mahdollisimman hyvin äänestäjien tavoitettavissa luontevien asiointipaikkojen yhteydessä (kauppakeskukset, kirjastot jne.). Aloitteessa on pyydetty kiinnittämään erityistä huomioita ryhmiin, jotka muuten äänestävät harvemmin.

Ennakoäänestys

Valtuusto	§ 71	24.08.2022
Keskusvaalilautakunta	§ 9	12.10.2022
Kunnanhallitus	§ 221	24.10.2022

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakoäänestyksessä että vaalipäivänä. Paikkojen tulee olla esteettömiä ja saavutettavia. Järjestelyjen on oltava turvallisia ja myös äänestäjien silmissä niiden on näytettävä siltä. Myös vaalivirkailijoiden turvallisuudesta on huolehdittava.

Vaalilaki edellyttää, että jokaisessa kunnassa on yksi ennakoäänestyspaikka, Nurmijärvellä on ollut jokaisessa taajamassa yksi. Koronapandemian aikana ennakoäänestyspaikkoja on Kirkonkylällä ja Klaukkalassa ollut kaksi kummassakin taajamassa. Lisäksi kirjastoauto on kiertänyt kyliä ennakoäänestyspaikkana kolmena päivänä.

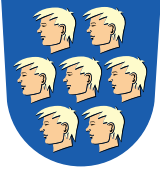
Viime vuosina järjestetyissä vaaleissa on menty terveysturvallisuus edellä. Resurssit ja huomiot on pyritty kohdentamaan paitsi vaalien lainmukaiseen, myös vaalien terveysturvalliseen järjestämiseen, toteuttaen samalla kaikki muut vaalilaissa ja oikeusministeriön ohjeistuksessa edellytetyt vaatimukset. Tässä tarkoituksessa on valittu ennakoäänestyspaikat ja sijoitettu vaalipäivän äänestyspaikkoihin ulkoäänestyskontit jne.

Ennakoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen (Oikeusministeriön kirje 14.9.2022, VN/12272/2022). Paikkojen vaihtaminen saattaa aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa. Tilojen on myös oltava sopiva arvioitaessa sen käyttötarkoitusta ja toimivuutta.

Kunnassa olemassa olevat tilat on aiempina vuosina melko tarkkaan koluttu. Kuitenkin uusia yhteistyömahdollisuuksia uusien alueelle perustettujen liikehuoneistojen ja kauppojen osalta jatkuvasti selvitetään. Pääkirjasto toimi vuosia ennakoäänestyspaikkana ja on mahdollista varata kirjastolta tilaa ennakoäänestystä varten. Selvityksessä tällä hetkellä lisäksi on, onko mahdollista hyödyntää Kirkonkylän K-Supermarketin yhteydessä olevaa liiketilaa, kuten kahdessa edellisessä vaalissa.

Mahdollisten uusien ennakoäänestyspaikkojen pystyttäminen edellyttää taloudellisia resursseja, koska liiketilain sisustaminen esimerkiksi kauppakeskuksissa vaatii esimerkiksi äänestyspaikan rajaamista sermein äänestysalaisuuden turvaamiseksi sekä vaalitoimitsijoiden työpisteiden kalustamista. Jokainen paikka vaatii omat päätelaitteensa ja varmojen tietoliikenneyhteyksien varmistamisen. Lisäpaikat vaativat lisää henkilöresursseja noin 3–5 henkilöä äänestyspistettä kohden. Myös varahenkilöitä tulee voida osoittaa tuurausavuksi äkillisten sairastumisten varalta. Ennakoäänestysviikon yhden vaalitoimitsijan palkkakulut sivukuluineen on n. 1000–1300 euroa, riippuen siitä, miten monessa vuorossa hän toimii. Ennakoäänestyspaikoissa virkailijoiden määrä on 3–4 henkilöä vuoroa kohden kussakin paikassa, yhteensä 6–8 virkailijaa äänestyspaikkaa kohden.

Aluevaaleissa vaalivirkailijoiden palkkoihin ja vaalilautakuntien palkkioihin kului kaikkiaan 91 490,14 euroa, mikä oli ylivertaisesti suurin kuluerä, kun kaiken kaikkiaan kulut vaalien osalta olivat 108 839,54 euroa. Nämä kulut (17 349,40) sisälsivät mm. vuokria liiketilasta ja ulkoäänestyskonteista, koronaan liittyviä materiaalihankintoja, vaalipäivän äänestyspaikkoina toimivien liikuntasalien lattiapintojen suojaamista, äänestyspaikkaviittoja sekä viestintään liittyviä kuluja.

Valtuusto	§ 71	24.08.2022
Keskusvaalilautakunta	§ 9	12.10.2022
Kunnanhallitus	§ 221	24.10.2022

Valtio maksaa avustusta kunnille valtiollisten vaalien järjestämiseen liittyen, mutta avustus on aina samansuuruinen ja määrityy kunnassa äänioikeuden omaavien asukkaiden lukumäärän perusteella vakioidusti. Poikkeuksellisesti viime aluevaaleissa valtio avusti 2,7 eurolla äänioikeutettua kohden, äänioikeutettujen määrän ollessa 33 620, eli 90 774 euroa. Tämä euromäärä/äänioikeutettu ei kuitenkaan välttämättä ole eduskuntavaaleissa samansuuruinen, vaan se voi olla vähäisempikin.

Eduskuntavaaleihin on tällä hetkellä varmistumassa ennakoäänestyspaikoiksi Kirkonkylällä joko pääkirjasto tai mainittu liiketila, Rajamäellä seurakunnan Artturi-Sali ja Klaukkalassa kirjaston alakerrassa sijaitseva Tello-Sali.

Lisäksi kirjastoautoa voi seuraavissakin vaaleissa käyttää vaaleihin ja laajentaa sen käyttöä. Kirjastoauto Oiva esimerkiksi kiertäisi ennakoäänestyspäivinä vaalibussina normaalien aamureittien (koulut ja päiväkodit) jälkeen. Vaalireitille lähtö olisi näin noin klo 13–13.30 välillä ja paluu kirjastolle klo 20. Näin siksi, että koulut ja päiväkodit saisivat kirjastopalvelut myös ennakoäänestyspäivinä.

Oivalle pitää olla vara-auto varattuna vikatilanteisiin varautumiseksi. Tällaisena voisi toimia nuorisotoimen Ohjaamo-pakettiauto.

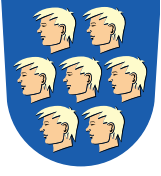
Kirjastoauto on ketterästi liikuteltava äänestyspaikka, johon konsernipalvelut on hankkinut aiemmin tarvittavat äänestyspaikan edellyttämät kalusteet. Myös tietoliikenneyhteydet ovat toimivat. Valitettava puoli on ainoastaan se, että auto ei ole esteetön. Kunnan kaikki muut ennakoäänestys- ja vaalipäivän äänestyspaikat ovat esteettömiä.

Demokraattisen osallistumisen mahdollistaminen

Aloitteessa esitetään toiseksi, että valtuusto yhtyy parlamentaarisen vaalityöryhmän vetoomukseen puolijulkisten tilojen haltijoille demokraattisen osallistumisen laajemmaksi mahdollistamiseksi. Aloitteessa todetaan, että kunta voisi myötävaikuttaa tätä esimerkiksi keskusteluihin kiinteistönhaltijoiden kanssa. https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/2e137d3a-89a7-4daf-be48-5a5509c16a7a/e662d46a-04f4-4ffb-ba23-520d531b08d8/KANNANOTTO_20220209064349.pdf

Kannanotto on ensisijaisesti osoitettu kyseisten tilojen haltijoille. Äänestystilaa koskee VaaliL 56.1 ja 72.1 §, joten kampanjointia äänestyspaikan läheisyydessä (äänestyksen aikana) ei saa harjoittaa. Vaikka kampanjoinnin sanotun lainen mahdollistaminen ei ole kunnan velvollisuus, kunta suhtautuu demokraattisen osallistamisen mahdollistamiseen hyväksyvästi.

Kirjasto, konsernipalvelut ja viestintä tulevat osana lakisääteistä toimintaa suunnittelemaan ja järjestämään vaaleihin liittyviä keskustelutilaisuuksia ja muita tapahtumia. Kunta on järjestänyt aiemmissa vaaleissa vaalipaneeleja yhteistyössä Nurmijärven Uutisten kanssa. Paneeleihin on mahdollistettu osallistuminen kaikilta paikallisilta ryhmiltä, jotka ovat asettaneet ehdokkaita vaaleissa. Kunta keskustelee vastaavan vaalipaneelin järjestämisestä paikallislehden kanssa ja pyrkii kehittämään vaalipaneelia entistä kiinnostavammaksi, mikäli niitä päätetään järjestää.

Valtuusto	§ 71	24.08.2022
Keskusvaalilautakunta	§ 9	12.10.2022
Kunnanhallitus	§ 221	24.10.2022

Ratamo-kirjastoissa on käytettävissä vielä hankerahaa kirjastojen demokratiatyön edistämiseen, ja tarkoitus on osana hanketta edistää äänestysaktiivisuutta ja yhteiskunnallista vuoropuhelua liittyen eduskuntavaaleihin.

Kirjastot ovat tarjonneet tiloja puolueiden tilaisuuksille. Kirjasto on määritellyt näitä koskien seuraavat reunaehdot:

Vaalitilaisuuksien järjestämisen reunaehdot (kirjastojen tiloissa):

- Tilaisuuksien on oltava kaikille avoimia.
- Tiloja ei anneta yhden yksittäisen ehdokkaan tilaisuuksiin. Tilojen jakamisessa pyritään tasapuoliseen ja yhdenvertaiseen kohteluun, eikä kaikille yksittäisille ehdokkaille ole mahdollisuutta antaa tilaa vaalityöhön.
- Kirjaston asiakkailta on oikeus olla joutumatta vaalityön kohteeksi. Asiakkaat voivat halutessaan lähestyä ehdokasta, mutta ehdokas ei saa lähestyä niitä asiakkaita, jotka eivät ole ilmaisseet kiinnostustaan vaalityötä kohtaan.

Rajauksia liittyen vaalitalaisuuksiin:

Yhden puolueen vaalitapahtuma

- Tapahtumaan pitää sisältyä alustus tai luento, pelkkä ehdokkaiden esittely tai tapaamismahdollisuus ei riitä perusteluksi tilojen käyttöön antamiselle.
- Yksi tilaisuus / puolue / toimipiste
- Tilaisuuksista tiedotetaan kirjaston puolesta suppeasti vain otsikkotasolla. Tiedotusvastuu on järjestäjällä itsellään.

Useamman puolueen yhteistilaisuus

- Tilaisuuksista tiedotetaan kirjaston tapahtumatiedottamisessa.

Muita toimenpiteitä, joita kunnassa voidaan edistää

Kunnan vaaleja koskevaan viestintään liittyen painotetaan erityisesti aktivoivaan sosiaalisen median viestintään eri kohderyhmät huomioiden.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Selvitys uusista ennakoäänestyspaikoista on käynnissä, mutta tässä vastauksessa ehdotetaan, ettei paikkojen lukumäärää lisätä, vaan sen sijaan kirjastoauton käyttöä ja reittejä lisätään ilta-aikaan. Tämä toimenpide lisää äänestysmahdollisuuksia kunnan syrjäisemmillä seuduilla, mutta myös taajamissa. Kirjastoauto on ketterästi liikuteltava äänestyspaikka, johon konsernipalvelut on hankkinut aiemmin tarvittavat äänestyspaikan edellyttämät kalusteet. Myös tietoliikenneyhteydet ovat valmiiksi toimivat.

Eduskuntavaalien äänestyspaikat tuodaan seuraavaksi kunnanhallituksen päätettäväksi joulukuussa 2022. Äänestyspaikoista tulee tehdä päätös niin, että paikat voidaan merkitä vaalitietojärjestelmään 13.1.2023 klo 12 mennessä.

Valtuusto	§ 71	24.08.2022
Keskusvaalilautakunta	§ 9	12.10.2022
Kunnanhallitus	§ 221	24.10.2022

Aloitteessa esitetään toiseksi, että valtuusto yhtyy parlamentaarisen vaalityöryhmän vetoomukseen puolijulkisten tilojen haltijoille demokraattisen osallistumisen laajemmaksi mahdollistamiseksi. Vetoamus kohdistuu kyseisten tilojen haltijoihin ja on sinänsä erittäin kannatettava. Kunnan mahdollisuudet edistää siinä tarkoitettuja toimenpiteitä ovat kuitenkin edellä kerrotuin tavoin jokseenkin rajalliset.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä esitetyn vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

kunnanlakimies Sari Forsström, sari.forsstrom(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Asian käsittelyn jälkeen kokouksessa pidettiin tauko klo 15.10–15.20.

Liitteet

Liite[14]

Valtuustoaloite äänestyspaikkojen ja -aktiivisuuden lisäämisestä

Nurmijärven kunnan talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2025

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 222

988/02.02.00/2022

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Tasapainon arvioinnissa huomioidaan tarvittaessa taseeseen edellisiltä tilikausilta muodostuneet ylijäämät. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2025 on valmisteltu kunnanhallituksen 20.6.2022 § 148 päättämän palveluiden järjestämissuunnitelman ja talousarviokehityksen pohjalta. Kehyksessä on huomioitu NUUKA-toimenpidesuunnitelman käyttötaloutta koskevat sopeutukset.

Kunnanhallitus on kehyksessä päättänyt talousarviovalmistelulle seuraavat lähtökohdat:

1. Kunnan omassa palvelutuotannossa menon kasvua hillitään NUUKA:n toimenpidesuunnitelman toimenpitein sekä pidättäytymällä palveluiden laajentamisesta ja uusien vakanssien perustamisesta. Käyttötalouden budjetoinnin lähtökohtana on ollut vuoden 2021 tilinpäätös.
2. Bruttoinvestoinnit vuonna 2023 ovat enintään 47,6 milj. euroa (sis. liikelaitokset).
3. Kunnallisveroprosenttiin ja kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2023. Kunnallisveroprosenttiin tehdään verotusmenettelystä annetun lain 91 b § (29.6.2021/624) tuloveroprosentin ilmoittamiseen liittyvien tilapäisten säännösten mukaisesti 12,64 prosenttiyksikön vähennys.

Kunnan toimialat ja liikelaitokset ovat valmistelleet talousarvioehdotuksensa kunnanhallituksen antaman kehyksen mukaisesti syyskuun aikana.

Kunnanjohtajan talousarvioesityksessä käyttötalouden taso vuodelle 2023 alittaa kunnanhallituksen antaman kehyksen 0,2 milj. eurolla. Alitus selittyy pääasiassa käyttötalouteen tehdyillä lisätasapainotuksilla. Kunnan omissa toiminnoissa ylityspaineita kehykseen nähden nousi kunta-alan palkkaratkaisusta sekä yleisestä kustannustason noususta. Osa nousupaineista saatiin katettua sote-kuntayhtymän purkuun varatuista määrärahoista. Näiden lisäksi kunnan verotulo- ja valtionosuusennusteet paranivat huomattavasti kehysvaiheen tiedoista, ollen kunnanjohtajan talousarvioesityksessä yhteensä 6,0 milj. euroa kehystä suuremmat. Muutoin kunnanjohtajan talousarvioesitys on olennaisilta osin annetun kehyksen mukainen. Taloussuunnitelma 2023–2025

on kokonaisuudessaan alijäämäinen, mutta taseeseen edellisiltä vuosilta kertyneiden ylijäämien ansiosta taloussuunnitelma on kuntalain mukaisessa tasapainossa.

Nurmijärven kunnan taloudelliset lähtökohdat kaudelle 2023–2025

Kunnan tilikaudet ovat toteutuneet vuosina 2018 ja 2019 voimakkaan alijäämäisinä. Vuosina 2020 ja 2021 tulos nousi plussalle valtion koronatuista ja poikkeuksellisen suurista maanmyynnin luovutustuloista johtuen. Palvelutuotannon nettomenot ovat nousseet merkittävästi edellisten vuosien aikana ja kehitys mukailee yleistä kuntatalouden kehityssuuntaa. Samalla myös verotulojen kasvu on ollut positiivista. Palvelutuotannon nettomenojen kasvu aikavälillä 2018–2021 on ollut 30,1 milj. euroa, kun tarkastelusta jätetään pois kertaluonteiset maanmyynnin luovutustulot. Samalla aikavälillä verotulot ilman koronatuista ovat kasvaneet 25,3 milj. euroa.

Käyttötalousmenojen kasvu on kohdentunut erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä sivistys- ja hyvinvointipalveluihin. Menojen kasvun taustalla on vaikuttanut palvelutarpeiden kasvu, palvelutuotannon yleinen yksikkökustannusten nousu, yleissitovien palkantarkistusten aiheuttama henkilöstökulujen nousu sekä toimitilakustannusten kasvu.

Kunnan lainakanta on tilikausien 2013–2021 aikana kasvanut 95,8 milj. eurosta 217,3 milj. euroon. Suhteellisen lyhyessä ajassa kunnan lainakanta on yli kaksinkertaistunut. Vuoden 2022 tilinpäätösennusteessa lainakannan arvioidaan asettuvan 228 milj. euron tasoon. Rakenteelliset ongelmat kunnan tulojen ja menojen välillä ovat edelleen läsnä ja velkaantuminen jatkuu kuluvana vuonna ja tulevina vuosina edelleen. Talouden haasteet tulevat painamaan kunnan talouden alijäämäiseksi vuodesta 2024 eteenpäin ja talouden alavireinen sointu tulee vahvistumaan tästä eteenpäin vuosikymmenen loppuun saakka. Nykyennusteiden valossa Nurmijärven kunta voisi täyttää kriisikuntakriteerin vuosikymmenen loppuun mennessä. Talouden ja toiminnan sopeuttamistarve on siis edelleen ilmeinen ja vuoden 2023 jälkeen tasapainottavat toimenpiteet tulevat kohdentumaan kunnan jäljelle jääviin palveluihin, eli entistä pienempään kokonaisuuteen, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen siirtyessä hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Tämän takia investointeja tulee tulevaisuudessakin priorisoida ja sopeuttaa lainakannan kasvun hillitsemiseksi. Myös verotulojen kasvattamisen mahdollisuudet tulee arvioida osana talouden sopeutusta.

Talousarvion 2023 ja taloussuunnitelman 2023–2025 perustelut

Palvelutuotannon nettomenot ovat vuonna 2023 104,7 milj. euroa, joka on noin 113,1 milj. euroa vähemmän vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna. Kunnan oman tuotannon osalta nettomenojen arvioitu kasvu vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna on noin 12,9 milj. euroa. Huomattavaan kasvuun vaikuttaa toimintatuottojen palaaminen normaalille tasolle useamman, maanmyyntien luovutusvoittojen osalta tuottoisan vuoden jälkeen, inflaatio sekä kunta-alan palkkaratkaisu. Kunnan palvelutuotannon nettomenojen kasvu lähihistoriassa on ollut keskimäärin 3,1 prosenttia vuodessa. Nettomenojen kasvun arvioidaan laantuvan hieman aikaisemmista vuosista taloussuunnitelmassa 2023–2025, koska sote-kustannuksiin liittyvä nousupaine poistuu kunnan taloudesta. Tämä kehitys kuitenkin edellyttää, että NUUKA:n toimenpidesuunnitelman sopeutukset toimeenpannaan suunnitellusti ja palvelujen laajentamisesta pidättäytytään.

Korona-pandemian vaikutus kunnan verotuloihin jäi ennakoitua vaimeammaksi ja verotulojen positiivinen kehitys on jatkunut läpi vuoden 2022. Kuntaliiton viimeisimmän ennusteen pohjalta kunnan vuoden 2023 verotuloja arvioidaan kertyvän 4,6 milj. euroa enemmän kuin

talousarviokehityksen laadinnan yhteydessä. Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2023 yhteensä 109,9 milj. euroa, joka on 108,0 milj. euroa vähemmän kuluvan vuoden tilinpäätösennusteeseen nähden.

Sosiaali- ja terveystalouden siirtyminen hyvinvointialueille vaikuttaa kunnan verotuloihin merkittävästi, kun verotuloja leikataan siirtyvien palveluiden osalta 12,64 prosenttiyksikön tuottoa vastaavan osuuden verran. Vuonna 2024 verotuloja arvioidaan kertyvän 103,3 milj. euroa ja vuonna 2025 106,3 milj. euroa. Vuoden 2023 tilannetta parantaa aiemmilta vuosilta korkeammilla veroprosenteilla tilitettävät verot.

Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän vuonna 2023 32,2 milj. euroa, joka on 13,5 milj. euroa vähemmän vuoden 2022 tilinpäätösennusteeseen nähden. Suunnitelmavuosien valtionosuuksien tasot ovat vielä tässä kohtaa arvioita, ja lopullinen taso määräytyy vuoden 2022 tilinpäätösten sote-kustannusten perusteella. Lopullinen tasaus kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitus pohjaan tehdään valtionosuusjärjestelmän kautta.

Verotulojen, valtionosuuksien ja rahoitustulojen ja –menojen jälkeen vuoden 2023 vuosikatteen muodostuu 38,0 milj. euroa. Vuosikate asettuu vuonna 2024 24,5 ja vuonna 2025 25,8 miljoonaan euroon.

Merkittävien investointien myötä poistojen arvioidaan nousevan 24,7 miljoonasta 33,7 miljoonaan euroon aikavälillä 2023–2025. Pitkällä aikavälillä kunnan tulee huolehtia vuosikatteen riittävästä vahvuudesta poistojen kasvaessa, että talous säilyisi tasapainossa myös tuloslaskelmatasolla (ns. kirjanpidollinen tasapaino).

Taloussuunnitelmassa kunnan bruttoinvestointitaso vuonna 2023 on 36,4 milj. euroa, vuonna 2024 46,9 milj. euroa ja vuonna 2025 64 milj. euroa. Rahoitusosuuksia investointeihin ei ole arvioitu talousarvio- ja taloussuunnitelmakausille.

Arvioitu nettolainakannan muutos vuonna 2023 on -2,5 milj. euroa, jolloin kunnan lainakanta asettuisi yhteensä noin 225,2 milj. euroon. Suurista investoinneista ja kunnan heikentyneestä taloustilanteesta johtuen velkaantuminen lähivuosina tulee kiihtymään merkittävästi. Vuoden 2025 loppuun mennessä kunnan lainakannan arvioidaan nousevan 284,1 milj. euroon.

Liitteenä talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2025.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää:

1. hyväksyä osaltaan vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman 2023–2025 ja esittää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi,
2. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset talousarviokirjaan.

Valmistelija

kunnanjohtaja Outi Mäkelä, outi.makela(at)nurmijarvi.fi, puh. 040 317 2100
talousjohtaja Erno Kontio, erno.kontio(at)nurmijarvi.fi, puh. 040 317 2080
taloussuunnittelupäällikkö Maiju Paaso, maiju.paaso(at)nurmijarvi.fi, puh. 040 317 3532

KäsittelyYLEISPERUSTELUT JA STRATEGISET MITTARIT JA STRATEGIAN VUOSITAVOITTEET S. 3–40*SIHY s. 29*

Leni Niinimäki teki Raekannaksen, Lepolahden, Tapiolinnan ja Mattilan kannattamana seuraavat muutosesitykset:

Toimenpiteessä ”Kehitämme alkuluokkatoimintaa luodaksemme yksilöllistä kehitystä tukevan alun lapsen koulupolulle” muutetaan Talousarvion 2023 tavoitteet kuulumaan seuraavasti ”Alkuluokkatoiminnasta päättäminen” ja TA-suunnittelu 2024–25 kuulumaan seuraavasti ”Alkuluokkatoiminnan mallintaminen tehtyjen päätösten mukaisesti.”

Toimenpiteessä ”Varmistamme riittävän ja monipuolisen tuen oppimiseen lapsille ja nuorille” Talousarvion 2023 tavoitteet muutetaan kuulumaan ”Varmistamme oppimisen tuen tehostamiseksi hyvät toimintamallit ja selvitämme opetushenkilöstöltä tuen toimivuuden ja resurssien riittävyyden.” ja TA-suunnittelu 2024–25 kuulumaan seuraavasti ”Opetushenkilöstölle tehdyn selvityksen perusteella teemme suunnitelman tuen tarpeesta.”

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa, kukaan ei vastustanut Niinimäen muutosesityksiä, joten kunnanhallitus hyväksyi Niinimäen muutosesitykset yksimielisesti.

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti Harri Lepolahden esityksestä tehdä toimenpiteen ”Kehitämme lasten ja perheiden kohtaamispaikkoja osana perhekeskustoimintaa” TA-suunnittelu 2024–25 tavoitteeseen seuraavan lisäyksen ”Kehitämme avointa varhaiskasvatustoimintaa Kirkonkylässä ja Rajamäellä.”

YMP s. 34

Joona Suomi teki Mustosen ja Raekannaksen kannattamana seuraavan muutosesityksen: Toimenpiteessä ”Lisäämme rakentamismahdollisuuksia haja-asutusalueille painottaen kyliin ja niiden läheisyyteen rakentamista.” tavoite -kohdasta kaikilta vuosilta poistetaan teksti: ”Maaseutualueen osayleiskaavan vireille tulo” ja muutetaan se kuulumaan seuraavasti ”Asemakaava-alueiden ulkopuolelle rakentamisen toimintatapojen käyttöönotto kunnanhallituksessa päätettyjen periaatteiden mukaisesti.”

Arto Hägg teki Lepolahden kannattamana seuraavan muutosesityksen: Toimenpiteessä ”Lisäämme rakentamismahdollisuuksia haja-asutusalueille painottaen kyliin ja niiden läheisyyteen rakentamista.” lisätään tavoite -kohtiin kaikille vuosille teksti: ”kaavoituksen kehittämisen työryhmän loppuraportin mukaisesti.”

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kaksi kannatettua muutosesitystä ja määräsi suoritettavaksi ensin nimenhuutoäänestyksen siten, että

JAA = Suomen muutosesitys

EI = Häggin muutosesitys

Äänestyksen tulos

JAA 5 (Mattila, Mustonen, Raekannas, Sivula, Suomi)

EI 6 (Hägg, Lepolahti, Maijala, Niinimäki, Tapiolinna, Örling)

Seuraavaksi puheenjohtaja määräsi suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen siten, että

JAA = esittelijän pohjaesitys

EI = Häggin muutosesitys

Äänestyksen tulos

JAA 5 (Mattila, Mustonen, Raekannas, Sivula, Suomi)

EI 6 (Hägg, Lepolahti, Maijala, Niinimäki, Tapiolinna, Örling)

Kunnanhallitus päätti äänin 5 JAA – 6 EI hyväksyä Häggin muutosesityksen.

KÄYTTÖTALOUSOSA s. 41–96

Konsernipalvelut s. 43–58

s. 52 henkilöstökulut

Maiju Tapiolinna teki Mattilan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Poistetaan matkailukoordinaattorin määräaikainen tehtävä.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta ei voitu olla yksimielisiä, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen siten, että

JAA = esittelijän pohjaesitys

EI= Tapiolinnan muutosesitys

Äänestyksen tulos

JAA 7 (Hägg, Lepolahti, Mustonen, Niinimäki, Raekannas, Sivula, Suomi)

EI 4 (Maijala, Mattila, Tapiolinna, Örling)

Kunnanhallitus päätti äänin 7 JAA – 4 EI hyväksyä esittelijän pohjaesityksen.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala s. 59–78

s. 74 Nuorisopalvelut/henkilöstökulut

Riina Mattila teki Tapiolinnan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Poistetaan yksikön päällikön tehtävä nuorisopalveluista.

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta ei voitu olla yksimielisiä, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen siten, että

JAA = esittelijän pohjaesitys

EI = Mattilan muutosesitys

Äänestyksen tulos

JAA 3 (Lepolahti, Mustonen, Niinimäki)

EI 8 (Hägg, Maijala, Mattila, Raekannas, Sivula, Tapiolinna, Örling, Suomi)

Kunnanhallitus päätti äänin 3 JAA – 8 EI hyväksyä Mattilan muutosesityksen.

Ympäristötoimiala s. 79–92

s. 81, kohta "avustukset" ja 440 000 eur

Kalle Mustonen teki Tapiolinnan ja Lepolahden kannattamana seuraavan muutosesityksen:
Avustuksen kokonaismäärä nostetaan 440 000 eurosta 500 000 euroon vuosille 2023, 2024 ja 2025.
Avustussumman lisäys katetaan tarvemäärärahalta.

Perustelut: Kyseessä on yksityisteiden avustus, joka on todettu riittämättömäksi asukkaiden yhdenvertaisen kohtelun kannalta. Pelkästään ykköskorin teistä n. 34 %, eli 14 kpl 41 yksityistiestä, joutuvat kustantamaan tienhoidosta valtaosan, koska kunnan asettama laskennallinen maksimikorvaus n. 2800 eur/km, josta avustetaan max 85%, ylittyy selkeästi.

Ylimenevä summa, jota avustus ei koske lainkaan (ja joka jää TÄYSIN osakkaiden maksamaksi) vaihtelee tuhannesta eurosta aina 25000 euroon, kuitenkin niin, että suurimmalla osalla näistä 14 tiestä ylimenevä osuus on välillä 2000–7000 euroa.

(Tähän ei ole laskettu mukaan 2. ja 3. korin teiden avustuksia.)

Asemakaavoitus- ja rakennuslautakunta ei ole pystynyt avustuspäätöksissään tekemään tarvittavia muutoksia avustuksiin ja avustamaan riittävästi näitä teitä, joilla kulut ovat keskiarvoa suuremmat, koska avustussumma- ja määrärahat ovat lukitut. Siitäkin huolimatta, että lautakunnassa tiedetään joidenkin teiden olevan poikkeuksellisen raskaan kulutuksen alaisina, ja sitä kautta hoitokustannukset ovat keskiarvoa suuremmat. Sekä yleiset tienhoitokustannusten nousupaineet (mm. kasvaneet polttoainekustannukset).

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta ei voitu olla yksimielisiä, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen siten, että

JAA = esittelijän pohja esitys

EI = Mustosen muutosesitys

Äänestyksen tulos

JAA 4 (Hägg, Mattila, Niinimäki, Sivula)

EI 7 (Lepolahti, Maijala, Mustonen, Raekannas, Tapiolinna, Örling, Suomi)

Kunnanhallitus päätti äänin 4 JAA – 7 EI hyväksyä Mustosen muutosesityksen.

INVESTOINTIOSA S. 103–118

Hankekortit

s. 112 Varikko, peruskorjaus ja laajennus

Tapiolinnalla teki Suomen kannattamana seuraavan muutosesityksen;

Varikon peruskorjaukseen ja laajennukseen varattua määräraha muutetaan vuodelle 2023 500 000 €. Lisäksi selvitetään järjestelmät siten, että kaikkea ei tarvitse varastoida itse huoltovarmuus huomioiden.

Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa, kukaan ei vastustanut Tapiolinnan muutosesitystä, joten kunnanhallitus hyväksyi Tapiolinnan muutosesityksen yksimielisesti.

s. 105 Investoinnit, koulut ja päiväkodit

Riina Mattila teki Suhosen ja Tapiolinnan kannattamana seuraavan muutosesityksen:

Klaukkalan Urheilupuiston koulun uudishanketta aikaistetaan, suunnittelu vuosille 2023–2024 ja rakentaminen vuosille 2025–2026 sekä NYKin hanketta lykätään myöhemmäksi (suunnittelu alk. 2024).

Koska oli tehty kannatettu muutosesitys, josta ei voitu olla yksimielisiä, puheenjohtaja määräsi pidettäväksi nimenhuutoäänestyksen siten, että

JAA= esittelijän pohjaesitys

EI = Mattilan muutosesitys

Äänestyksen tulos

JAA 6 (Hägg, Lepolahti, Maijala, Niinimäki, Sivula, Örling)

EI 5 (Mattila, Suhonen, Raekannas, Tapiolinnalla, Suomi)

Kunnanhallitus päätti äänin 6 JAA – 5 EI hyväksyä esittelijän pohjaesityksen.

TYTÄRYHTEISÖJEN TALOUSARVIOESITYKSET KOKONAISUUTENA S. 141–152

Arto Hägg, Outi Mäkelä ja Erno Kontio ilmoittivat esteellisyydestä (yhteisöjäävi; hallintolaki 28.1 § 5 kohta) osallistua asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Kunnanjohtajan ollessa esteellinen, hallintojohtaja Vuorinen toimi esittelijänä tämän kohdan käsittelyn ajan.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

1. hyväksyä osaltaan vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman 2023–2025 ja esittää sen edelleen valtuuston hyväksyttäväksi seuraavin muutoksin,

YLEISPERUSTELUT JA STRATEGISET MITTARIT JA STRATEGIAN VUOSITAVOITTEET S. 3–40

SIHY s. 29

Toimenpiteessä ”Kehitämme alkuluokkatoimintaa luodaksemme yksilöllistä kehitystä tukevan alun lapsen koulupolulle” muutetaan Talousarvion 2023 tavoitteet kuulumaan seuraavasti ”Alkuluokkatoiminnasta päättäminen” ja TA-suunnittelu 2024–25 kuulumaan seuraavasti ”Alkuluokkatoiminnan mallintaminen tehtyjen päätösten mukaisesti.”

Toimenpiteessä ”Varmistamme riittävän ja monipuolisen tuen oppimiseen lapsille ja nuorille” Talousarvion 2023 tavoitteet muutetaan kuulumaan ”Varmistamme oppimisen tuen tehostamiseksi hyvät toimintamallit ja selvitämme opetushenkilöstöltä tuen toimivuuden ja resurssien riittävyyden.” ja TA-suunnittelu 2024–25 kuulumaan seuraavasti ”Opetushenkilöstölle tehdyn selvityksen perusteella teemme suunnitelman tuen tarpeesta.”

Toimenpiteen ”Kehitämme lasten ja perheiden kohtaamispaikkoja osana perhekeskustoimintaa” TA-suunnittelu 2024–25 tavoitteeseen tehdään seuraava lisäys ”Kehitämme avointa varhaiskasvatustoimintaa Kirkonkylässä ja Rajamäellä.”

YMP s. 34

Toimenpiteessä ”Lisäämme rakentamismahdollisuuksia haja-asutusalueille painottaen kyliin ja niiden läheisyyteen rakentamista.” lisätään tavoite -kohtiin kaikille vuosille teksti: ”kaavoituksen kehittämisen työryhmän loppuraportin mukaisesti. ”

KÄYTTÖTALOUSOSA s. 41–96

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala s. 59–78

s. 74 Nuorisopalvelut/henkilöstökulut
Poistetaan yksikön päällikkö nuorisopalveluista

Ympäristötoimiala s. 79–92

s. 81, kohta ”avustukset” ja 440 000 eur
Avustuksen kokonaismäärä nostetaan 440 000 eurosta 500 000 euroon vuosille 2023, 2024 ja 2025.
Avustussumman lisäys katetaan tarvemäärärahalla

INVESTOINTIOSA S. 103–118

Hankekortit

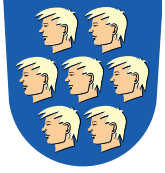
s. 112 Varikko, peruskorjaus ja laajennus
Varikon peruskorjaukseen ja laajennukseen varattua määräraha muutetaan vuodelle 2023 500 000 €. Lisäksi selvitetään järjestelmät siten, että kaikkea ei tarvitse varastoida itse huoltovarmuus huomioiden.

2. valtuuttaa talousjohtajan tekemään mahdolliset tekniset korjaukset talousarviokirjaan.

Arto Hägg, Outi Mäkelä ja Erno Kontio poistuivat esteellisinä (yhteisöjäävi; hallintolaki 28.1 § 5 kohta) kokouksesta tytär-yhteisöjen talousarvioesitysten käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kunnanjohtajan ollessa esteellinen, hallintojohtaja Vuorinen toimi esittelijänä tämän asiakohdan käsittelyn ajan.

Asian käsittelyn aikana kokouksessa pidettiin tauko klo 17.04–17.10.

Liitteet

Liite[15]

Kunnanjohtajan talousarvioesitys 2023 ja taloussuunnitelma 2023-2025

Kunnan tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2023

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 223
1416/02.03.00.00/2022

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Kiinteistöverolain (654/1992) 11 §:n mukaan valtuusto määrää kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöveroprosentit tulee määrätä sadasosan tarkkuudella. Verotusmenettelylain 91 a §:n 1 momentin mukaan tuloveroprosentti tulee ilmoittaa neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella. Kuntien tulee verotusmenettelystä annetun lain mukaan ilmoittaa tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 b § (29.6.2021/624) kunnan tuloveroprosentin ilmoittamiseen liittyy tilapäisiä säännöksiä, joiden mukaan tuloveroprosentti ilmoitetaan sadasosan tarkkuudella. Mikäli kunta ei ole ilmoittanut vuoden 2023 tuloveroprosenttia 91 a §:n 1 momentissa säädettyinä aikana taikka Verohallinnon myöntämässä myöhemmässä määräajassa, tai kunnan ilmoittama tuloveroprosentti poikkeaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaansaattamista annetun lain (616/2021) 55 §:ssä säädetystä, verotuksessa voidaan noudattaa vuoden 2022 tuloveroprosenttia vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä. (8.7.2022/703)

Sote-uudistuksen jälkeen ansiotuloverotuksen muutokset toteutetaan nykyisen verojärjestelmän sisällä. Kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,64 prosenttiyksiköllä ja valtion verotusta kiristetään vastaavasti. Valtionverotuksen kiristäminen toteutetaan muuttamalla tuloveroasteikkoa sekä useita eri ansiotuloverotuksen vähennysten parametrejä. Samalla valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistetään. Tämän myötä tulosta tehtävät vähennykset myönnetään jatkossa samoin perustein ja samansuuruisena sekä valtionverotuksessa, että kunnallisverotuksessa. Kuntien osuutta yhteisöveron tuotossa pienennetään yhdellä kolmasosalla ja valtion osuutta kasvatetaan vastaavasti. Hyvinvointialueiden verotuksellinen asema tuloverotuksessa vastaa jatkossa muiden julkisyhteisöjen verotuksellista asemaa.

Kunnan tuloveroprosentti on ollut vuonna 2022 19,75 prosenttia. Kiinteistöveroprosentit vuonna 2022 ovat olleet seuraavat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti 1,18 %
- Vakituisen asuinrakennuksen veroprosentti 0,48 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00 %
- Muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,18 %
- Rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti 4,30 %

Oheismateriaalina on kuntien veroprosenttivertailu 2023.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se vahvistaa:

1. vahvistaa kunnan vuoden 2023 tuloveroprosentiksi 7,11 sekä
2. vahvistaa kunnan vuoden 2023 kiinteistöveroprosenteiksi:
  - 2.1. yleinen kiinteistöveroprosentti 1,18 %
  - 2.2. vakituisen asuinrakennusten veroprosentti 0,48 %
  - 2.3. yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti 0,00 %
  - 2.4. muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,18 %
  - 2.5. rakentamattomien rakennuspaikkojen veroprosentti 4,30 %

Valmistelija

talusjohtaja Erno Kontio, [erno.kontio\(at\)nurmijarvi.fi](mailto:erno.kontio(at)nurmijarvi.fi)

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Otto-oikeuden käyttäminen lautakuntien ja viranhaltijoiden päätöksiin

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 224

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa hallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 35 §:n mukaan asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja tai kunnanjohtaja.

Kunnanhallituksella ei ole otto-oikeutta kuntien yhteisen lautakunnan tekemiin päätöksiin.

Hallintosäännön 38 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen alaisten viranhaltijoiden ja toimielinten on ilmoitettava kunnanhallitukselle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä. Määräys ei koske päätöksiä, joista kunnanhallitus on erikseen ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Viranhaltijapäätösten osalta määräaika lasketaan päätöksen tai pöytäkirjan allekirjoittamisesta. Ilmoitus tehdään julkaisemalla pöytäkirja tai viranhaltijapäätös luottamushenkilöiden tietoverkossa.

Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle erikseen rajataan seuraavat asiat:

- kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat (pienhankinnat)
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut
- työryhmän asettaminen
- tilakeskuksen päällikön alaisen toimialueen hallinnoimien asuntojen ja toimitilojen vuokrausta ja käyttöoikeuksia koskevat viranhaltijapäätökset.

20.10.2022 mennessä ovat valmistuneet seuraavat lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset:

Kunnanjohtaja

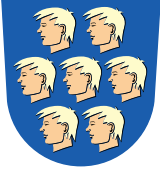
- 6.10.2022 § 22 Ilvesvuoren korttelia 2420 koskevan maanvuokrasopimuksen jatkaminen/LapWall Oyj
- 13.10.2022 § 23 Testamenttivarojen käyttö / Rakennettu kiinteistö 543-404-1-515, Rökänrinne 7

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää merkitä edellä esitetyt lautakuntien pöytäkirjat sekä viranhaltijoiden päätökset tiedoksi ja todeta, ettei kunnanhallitus käytä tehtyjen päätösten osalta otto-oikeuttaan.

Valmistelija

hallinnon asiantuntija Outi Kylväjä, outi.kylvaja(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Ilmoitusasiat

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 225

Kuuma- ja Helsingin seudun sekä Keski-Uudenmaan soten yhteistyöasiat.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Merkitään tiedoksi.

Valmistelija

hallinnon asiantuntija Outi Kylväjä, outi.kylvaja(at)nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kehitys- ja keskusteluasiat

Kunnanhallitus 24.10.2022 § 226

Esittelijä

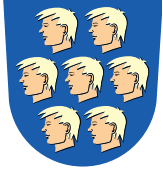
Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus keskustelee.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 214, § 215, § 216, § 217, § 218, § 219, § 220, § 221, § 222, § 223, § 224, § 225, § 226

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (Kuntal 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHhI 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- vaaliviranomaisen tekemää päätöstä (VaaliL 45, 66 ja 83 §).